

Suomalais-venäläinen
KULTTUURIFOORUMI

www.kultforum.org

Российско-Финляндский
КУЛЬТУРНЫЙ ФОРУМ

www.kultforum.natm.ru

XIV SUOMALAIS-VENÄLÄISEN KULTTUURIFOORUMIN 2013 LOPPURAPORTTI

Raportin laatija:
Suomi-Venäjä-Seuran
projektikoordinaattori
Sisko Ruponen

Sisällysluettelo

1. Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta ja sen tavoitteet	3
2. Foorumitoimintaa ohjaavat elimet	3
3. Foorumitoiminnan toimeenpano ja henkilöstövoimavarat	4
4. Novgorodin foorumin valmistelu ja toteutus	5
5. Partnereiden haku Suomesta ja Venäjältä	5
5.1. Suomalaisten ja venäläisten tekemät hanke-ehdotukset	6
5.2. Suomalaisten ja venäläisten toimijoiden vastaukset hanke-ehdotuksiin.....	11
6. Novgorodin foorumin osallistujat	14
7. Novgorodin kulttuurifoorumin pääohjelma	17
7.1. Asiantuntijaluennot: Kulttuurihankkeen toteuttamisen ydinkysymykset	17
7.2. Avajaisistunto.....	18
7.3. Teemaseminaarit ja pyöreän pöydän keskustelu.....	18
7.3.1. Teemaseminaari: Luovien alojen kumppanuus ja koulutus.....	18
7.3.2. Kirjastoalan seminaari: Kirjastojen rooli ihmisten välisten kontaktien lujittajana....	19
7.3.3. Pyöreän pöydän keskustelu: Luovan talouden koulutuksen yhteistyön uudet suunnat - Pitäisikö ”pyörä” keksiä uudelleen	20
7.4. Alakohtaiset seminaarit.....	20
7.5. Ideasta hankkeeksi – neuvontapiste	22
7.6. Partnerineuvottelut foorumissa	23
7.6.1. Neuvottelujen tulokset	26
7.7. Päätösisistunto	27
7.8. Iltaohjelmat	28
7.9. Oheisohjelma 23.9. ja 24.9. sekä retkipäivä 25.9.	28
8. Foorumin käänös- ja tulkkaustehtävät	29
8.1. Käänöstehtävät	29
8.2. Tulkkaustehtävät	29
9. Foorumin tiedotus	30
9.1. Suomenkielinen tiedottaminen.....	30
9.2. Venäjänkielinen tiedottaminen	32
10. Foorumityöryhmien yhteiskokous	35

SUOMALAIS-VENÄLÄINEN KULTTUURIFOORUMI VUONNA 2013

1. Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta ja sen tavoitteet

Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumitoiminta käynnistyi vuonna 2000. Toiminnan tavoitteena on alusta alkaen ollut edistää Suomen ja Venäjän välistä kulttuuriyhteistyötä niin ruohonjuuritasolla kuin alueellisesti ja valtiollisestikin. Tavoitetta toteutetaan vuoden kestävässä yhteistyöprosessissa, joka huipentuu vuorovuosin Suomessa ja Venäjällä järjestettävään foorumitapahtumaan.

Mukana toiminnassa on alusta asti ollut koko Suomi. Venäjällä foorumiin osallistuvien alueiden määrä on lisätty vuodesta 2005 alkaen niin, että mukana toiminnassa on tänä päivänä koko Venäjä. Aktiivisesti foorumitoimintaan osallistuvat kuitenkin vain ne Venäjän federaation subjektit, joiden toimijat lähtevät mukaan partnerihakuun. Tänä vuonna hanke-ehdotuksia tuli 41 federaation subjektin alueelta. Kaukaisimmat mukaan lähteneet alueet olivat Kamtšatkan aluepiiri idässä ja Pohjois-Ossetia-Alanian tasavalta etelässä.

Tänä vuonna foorumi palasi juurilleen. XIV Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumi järjestettiin 22.–26.9.2013 Novgorodissa, joka oli myös ensimmäisen Venäjällä järjestetyn foorumin isäntä. Novgorodin foorumin pääteemana oli **Kulttuurin uudet haasteet**. Foorumin päätapahtumapaikat, Novgorodin alueellinen filharmonia ja Tieteellinen kirjasto sijaitsivat Kremlissä.

Aiemmat foorumit on järjestetty Helsingissä 2000, Novgorodissa 2001, Lappeenrannassa 2002, Pietarissa 2003, Turussa 2004, Vologdassa 2005, Kajaanissa 2006, Tverissä 2007, Jyväskylässä 2008, Syktyvkarissa 2009, Hämeenlinnassa 2010, Saranskissa 2011 ja Joensuussa 2012.

2. Foorumitoimintaa ohjaavat elimet

Foorumitoimintaa ohjaavat yhteistyössä suomalainen ja venäläinen työryhmä. Vuodesta 2005 työryhmien puheenjohtajuus on kuulunut maiden kulttuuriministereille. Tällä hetkellä suomalaista työryhmää johtaa Suomen kulttuuri- ja urheiluministeri **Paavo Arhinmäki** ja venäläistä työryhmää Venäjän kulttuuriministeri **Vladimir Medinski**.

Suomalaisen työryhmän varapuheenjohtajana toimii opetus- ja kulttuuriministeriön ylijohtaja **Riitta Kaivosoja**. Vuoden 2011 alusta uudistuneen työryhmän jäseninä ovat opetus- ja kulttuuriministeriön taideyksikön päällikkö, johtaja Hannele Lehto, opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasiainneuvos Maija Lummepero, Taiteen edistämiskeskuksen aluepäällikkö Arja Laitinen, työ- ja elinkeinoministeriön ylitarkastaja Martta Halonen, ulkoasiainministeriön Itäosaston osastopäällikkö Terhi Hakala, Suomi-Venäjä-Seuran pääsihteeri Merja Hannus, Etelä-Pohjanmaan ELY- keskuksen työllisyys, yrittäjäyys, koulutus ja osaaminen -yksikön päällikkö Leena Ahonen-Lätti, Etelä-Savon ELY- keskuksen kehityspäällikkö Tuija Toivakainen, Hämeen ELY- keskuksen ylijohtaja Pekka Savolainen, Kaakkois-Suomen ELY- keskuksen toiminnanohjauspäällikkö Eija Karhatsu, Kainuun ELY- keskuksen ylijohtaja Kari Pääkkönen, Lapin ELY- keskuksen neuvotteleva virkamies Hannu Viranto, Pohjois-Karjalan ELY- keskuksen johtaja Ritva Saarelainen, Pohjois-Pohjanmaan ELY- keskuksen johtaja Leila Helaakoski, Satakunnan ELY- keskuksen ylijohtaja Marja Karvonen, Uudenmaan ELY- keskuksen kulttuuriyksikön päällikkö Ullrike Hjelt-Hansson ja Varsinais-Suomen ELY- keskuksen ylijohtaja Pekka

Sundman. Suomalainen foorumityöryhmä kokoontui 4. kokoukseen 11.6.2013 Helsingissä opetus- ja kulttuuriministeriössä.

Venäläisen työryhmän varapuheenjohtajana toimii Venäjän federaation kulttuuriministeriön matkailun ja aluepolitiikan osaston johtaja **Olga Jarilova**. Työryhmässä on jäsenet 12:sta foorumitoimintaan osallistuvasta Venäjän subjektista: Leningradin alueen kulttuurikomitean puheenjohtaja Vladimir Boguš, Arkangelin alueen kulttuuriministeri Lev Vostrjakov, Pihkovan alueen valtiollisen kulttuurikomitean puheenjohtaja Aleksandr Golyšev, Komin tasavallan kulttuuriministeri Artur Rudolf, Kaliningradin alueen kulttuuriministeri Svetlana Kondratjeva, Karjalan tasavallan kulttuuriministeri Jelena Bogdanova, Tverin alueen kulttuurikomitean päällikkö Elena Ševtšenko, Vologdan alueen kulttuuri- sekä kulttuuriperintökohteiden suojeluhallinnon johtaja Vsevolod Tšubenko, Murmanskin alueen kulttuuri- ja taidekomitean puheenjohtaja Sergei Jeršov, Novgorodin alueen kulttuurihallinnon puheenjohtaja Sergei Bogdanov, Pietarin kaupunginhallituksen kulttuurikomitean vs. puheenjohtaja Boris Illarionov ja Nenetsian autonomisen piirikunnan kulttuurihallinnon johtaja Irina Fomina.

3. Foorumitoiminnan toimeenpano ja henkilöstövoimavarat

Suomalainen foorumin pääkoordinaattori on opetus- ja kulttuuriministeriön taideyksikön päällikkö, johtaja **Hannele Lehto** ja suomalaisen työryhmän sihteeri on kulttuuriasianneuvos Maija Lummpuro.

Foorumitoiminnan venäläisenä pääkoordinaattorina on toiminut vuoden 2013 alkupuolelta Venäjän Federaation kulttuuriministeriön matkailun ja aluepolitiikan osaston johtaja **Olga Jarilova**. Venäjällä foorumeiden käytännön järjestelyjä koordinoi Novgorodin alueen kulttuurihallinnon suunnittelu- ja tiedotusosaston johtaja Vera Truhina.

Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomi-Venäjä-Seuran välillä vuonna 2004 sovitun työnjaon mukaisesti opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa foorumityöryhmän toiminnasta ja foorumia koskevasta päätöksenteosta. Suomi-Venäjä-Seura puolestaan huolehtii foorumin käytännön valmisteluista ja toteutuksesta, tiedottamisesta, foorumin kotisivujen ylläpidosta sekä partneritoiminnasta. Yhteistyöstä saatujen kokemusten perusteella työnjako on onnistunut hyvin.

Työnjohdosta Suomi-Venäjä-Seurassa vastaa pääsihteeri Merja Hannus. Kulttuurifoorumien käytännön valmisteluja koordinoi vuonna 2013 Suomi-Venäjä-Seuran projektikoordinaattori FM Sisko Ruponen.

Tämän lisäksi tapahtuman järjestelyissä ja jälkihoidossa avustivat: projektiassistentti Outi Ohtonen (3 kk jakso), korkeakouluharjoittelija Kirsi Kalliomäki (6 kk jakso) ja korkeakouluharjoittelija Natalia Apunen-Lahti (3 kk jakso). He kaikki osallistuivat myös Novgorodin kulttuurifoorumitapahtumaan.

Yliopistot ovat vähentäneet korkeakouluharjoittelijoille myönnettävän avustuksen suuruutta sekä avustusten määrää. Tämä heijastui vuoden 2013 korkeakouluharjoittelijoiden rekrytointiin. Tukea saavia venäjänkielentaitoisia hakijoita oli huomattavasti aiempaa vähemmän. Tästä syystä projektiassistentiksi palkattiin juuri valmistunut FM Outi Ohtonen TE-toimiston tarjoamalla Sanssi-tuella. Kirsi Kalliomäen harjoittelua jatkettiin 6 kuukauteen, sillä Helsingin yliopisto tuki harjoittelua 1,5 kuukauden palkalla+ työnantaja kuluilla. Myös jatkossa on varauduttava yliopistojen myöntämien harjoitteluavustusten

väheneeseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö tuki korkeakouluharjoittelijoiden palkkaamista 14 000 eurolla osana Novgorodin foorumin toteutusta. Seuran muu henkilöstö osallistui foorumin toteutustehtäviin tarpeen mukaan.

4. Novgorodin foorumin valmistelu ja toteutus

Novgorodin foorumitapahtuman suunnitteluun osallistuivat Suomi-Venäjä-Seura, Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö, Venäjän federaation kulttuuriministeriö ja Novgorodin alueen kulttuurihallinto.

Novgorodissa 11.–12.2.2013 käytiin ensimmäiset neuvottelut foorumivalmisteluista ja työnjaosta Suomi-Venäjä-Seuran, Opetus- ja kulttuuriministeriön, Venäjän federaation kulttuuriministeriön ja Novgorodin alueen kulttuurihallinnon välillä. Samalla tutustuttiin myös ehdotettuihin tapahtumapaikkoihin ja hotelleihin. Tätä neuvottelua edelsivät Suomi-Venäjä-Seuran ja Venäjän kulttuuriministeriön väliset neuvottelut Moskovassa 16.10.2012. Moskovassa käytiin toiset neuvottelut 28.5.2013 Venäjän federaation kulttuuriministeriön, Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön, Novgorodin kulttuurihallinnon ja Suomi-Venäjä-Seuran edustajien välillä. Lisäksi Novgorodissa käytiin valmistelujen loppuvaiheeseen liittyvät neuvottelut Suomi-Venäjä-Seuran ja Novgorodin kulttuurihallinnon välillä 20.–21.8.2013. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Suomi-Venäjä-Seuran välillä käytiin useita foorumivalmistelupalavereja, joista ensimmäiset käytiin 5.2.2013.

Kulttuurifoorumitoimintaan liittyvästä hyvästä yhteistyöhengestä kertoo se, että Venäjän ulkoministeriö myönsi vastavuoroisesti suomalaisille foorumiosallistujille vapautuksen kertaviisumin konsulaattimaksusta Novgorodin kulttuurifoorumiin. Tällainen hyvän tahdon ele isäntämaan puolelta on kuulunut foorumitoimintaan jo useamman vuoden ajan.

Suomessa partnerihausta ja kulttuurifoorumin Internet-sivujen ylläpidosta vastasi Suomi-Venäjä-Seura. Venäjällä vastaavaa tehtävää hoiti Novgorodin alueen kulttuurihallinto.

5. Partnereiden haku Suomesta ja Venäjältä

Vuonna 2013 oli venäläisten toimijoiden vuoro aloittaa *hanke-ehdotusten* tekeminen eli tehdä ehdotuksia mahdollisesta yhteistyötä ja yhteistyökumppaneista. Jos suomalainen kulttuuritoimija kiinnostui jostakin ehdotuksesta, hän teki siihen *hankevastauksen*. Joihinkin ehdotuksiin tuli useita vastauksia suomalaisilta toimijoilta. Näissä tapauksissa yhteen *hankkeeseen* sisältyy useampia *projekteja*. Jokaiselle hankkeelle on annettu oma numeronsa (esim. hanke 35), eri vastaukset taas on merkitty kirjaimilla (esim. 35a ja 35b).

Mikäli suomalaiset toimijat eivät löytäneet venäläisten tekemien ehdotusten ja kumppanien joukosta sopivaa, he saattoivat tehdä oman hanke-ehdotuksensa ja venäläisiltä vuorostaan pyydettiin vastauksia näihin ehdotuksiin.

Foorumitoiminnassa on siis osittain siirrytty niin sanottuun sekahakuun eli vuosittain molempien maiden toimijat voivat tehdä hanke-ehdotuksia. Jotta partnerihaku voidaan suorittaa hallitusti, on edelleen nähty tärkeäksi aloittaa hanke-ehdotusten tekeminen toisesta maasta. Aloitussuorossa on aina foorumitapahtuman isäntämaa.

5.1. Suomalaisen ja venäläisten tekemät hanke-ehdotukset

Venäläisten innostus yhteistyöhön suomalaisten kanssa oli suurta ja hanke-ehdotuksia tuli 10.3. mennessä ennätyselliset 364 kappaletta 241 eri organisaatiolta. Tämänkin jälkeen partnerihankkeita tarjottiin, mutta niitä ei pystytty enää ottamaan mukaan foorumiin, koska niiden kääntämiseen ja käsittelyyn ei ollut tarvittavia resursseja.

Venäläisten runsaasta hanke-ehdotusmäärästä huolimatta muutamat suomalaiset halusivat tehdä myös oman hanke-ehdotuksensa foorumiin. Niitä tuli määräaikaan mennessä yhteensä 11 kappaletta. Vuonna 2013 hanke-ehdotuksia tuli siis kaikkiaan ennätyselliset **375** kappaletta. Lisäksi Novgorodin foorumitapahtumassa syntyi kolme täysin uutta hanketta.

Taulukko 1

Hanke-ehdotukset vuosina 2000–2013

Foorumi	Hanke-ehdotuksia
Helsinki 2000	38
Novgorod 2001	91
Lappeenranta 2002	69
Pietari 2003	106
Turku 2004	80
Vologda 2005	154
Kajaani 2006	102
Tver 2007	179
Jyväskylä 2008	118
Sykytyvkar 2009	227
Hämeenlinna 2010	109
Saransk 2011	312
Joensuu 2012	102
Novgorod 2013	375

Foorumityöryhmien yhteiskokouksessa Joensuussa 2012 hyväksyttyä partneriprosessin aikataulua jouduttiin muuttamaan kevään aikana. Venäläisille oli annettava lisää aikaa hanke-ehdotusten tekemiseen aiotusta 28.2. aina 10.3. asti, sillä tieto partnerihausta ei tavoittanut kaikkia alueita ajoissa. Suomeen partnerihankkeet saatiin maaliskuun lopussa ja ne suomennettiin ja julkaistiin kulttuurifoorumin www-sivuilla:

<http://www.kultforum.org/hankkeet/2013.html>

Venäläisten tekemät hanke-ehdotukset edustavat monipuolisesti kulttuuri- ja taidekentän eri alueita. Hanke-ehdotukset heijastavat kulttuurikentän yleistä muutosta ja mukana on runsaasti hankkeita, jotka hyödyntävät uutta teknologiaa ja edistävät luovan talouden kehittymistä, mm. suomalaisten yrittäjien tuotteiden etabloitumista Venäjälle (esim. hankkeet 24/2013, 58/2013, 119/2013, 139/2013, 222/2013, 254/2013, 255/2013, 280/2013, 324/2013, 325/2013). Myös rahoitustilanteen muuttuminen Venäjällä näkyy siinä, että osassa hankkeita venäläinen osapuoli kertoo vastaavansa suomalaiselle koituvista kuluista (esim. 200/2013, 301/2013, 302/2013).

Vuonna 2013 suurimmaksi ryhmäksi nousi *Kirjallisuus, kirjastoyhteistyö, sanataide ja kielihankkeet* (59 hanke-ehdotusta). Muita suuria ryhmiä olivat *Kuvataiteet, muotoilu, vaatesuunnittelu ja käsityöt* (37 ehdotusta), *Museoala ja arkeologia* (37 ehdotusta)

sekä *Musiikki, tanssi- ja äänitaide* (36 ehdotusta). (Taulukko 2: Venäläisten tekemät hanke-ehdotukset aloittain vuonna 2013)

Taulukko 2

Venäläisten tekemät hanke-ehdotukset aloittain vuonna 2013

Hankkeen ala	Hankenumero	Yhteensä
Poikkitaiteelliset hankkeet – kaikille jotakin, sosiaaliset hankkeet	26, 90, 95, 144, 218, 230, 286, 287, 289, 290, 357, 363	12
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuus- ja ympäristökasvatus ja sosiaaliset hankkeet	40, 41, 49, 53, 68, 71, 82, 99, 100, 104, 106, 118, 132, 133, 134, 138, 139, 140, 145, 161, 206, 207, 208, 221, 239, 279, 282, 303, 317, 318, 322, 333, 347, 350	34
Koulutus- ja tutkimushankkeet, sukututkimus, yrittäjyys	4, 6, 39, 69, 103, 112, 119, 120, 149, 150, 152, 158, 159, 191, 195, 197, 227, 228, 241, 253, 254, 255, 259, 265, 273, 277, 278, 293, 307, 324, 325, 329	32
Kuvataiteet, muotoilu, vaatesuunnittelu ja käsityötaiteet	28, 29, 31, 36, 57, 73, 74, 84, 88, 96, 110, 131, 141, 147, 148, 154, 163, 164, 165, 166, 182, 251, 269, 274, 285, 304, 312, 313, 337, 338, 339, 340, 341, 344, 351, 352, 359	37
Lasten ja nuorten kuvataide- ja käsityötaideopetus	1, 5, 18, 94, 155, 222, 223, 240, 266, 316, 342	11
Musiikki, tanssi- ja äänitaide	3, 10, 11, 19, 42, 43, 54, 55, 75, 83, 85, 127, 128, 136, 170, 171, 178, 179, 187, 210, 211, 215, 216, 217, 225, 236, 237, 242, 243, 245, 246, 268, 288, 320, 327, 348	36
Lasten ja nuorten musiikkifestivaalit, musiikinopetus, konsertit	35, 64, 199, 256, 319, 323, 346, 358, 372	9
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri, sirkus	8, 9, 38, 65, 70, 76, 101, 113, 114, 115, 129, 130, 153, 162, 193, 201, 202, 203, 204, 205, 247, 248, 264, 270, 271, 275, 308, 309, 310, 355, 356	31
Perinnekulttuuri, kansankulttuuri, suomalais-ugrilainen kulttuuri	7, 12, 15, 23, 24, 25, 45, 56, 67, 81, 92, 111, 122, 135, 173, 185, 186, 213, 214, 233, 250, 260, 267, 281, 295, 297, 306, 321, 328	29
Kirjallisuus, kirjastoyhteistyö, sanataide, kielihankkeet	2, 21, 22, 27, 30, 32, 33, 46, 47, 48, 60, 61, 62, 63, 66, 72, 77, 78, 79, 80, 86, 87, 89, 102, 107, 108, 109, 117, 137, 143, 146, 157, 160, 174, 175, 180, 181, 184, 188, 189, 200, 209, 212, 224, 226, 234, 235, 238, 252, 261, 262, 283, 298, 314, 315, 326, 331, 332, 336	59

Museoala, arkeologia ja rakennustaide	13, 14, 37, 44, 50, 51, 52, 105, 116, 123, 124, 126, 142, 151, 156, 167, 168, 169, 172, 176, 177, 190, 194, 198, 220, 244, 276, 296, 299, 311, 334, 349, 353, 354, 360, 361, 362	37
Matkailu	34, 91, 93, 121, 125, 183, 192, 229, 291, 330, 335	11
Kulttuurihallintojen yhteistyö ja ystävyysskaupunkitoiminta	196, 231, 232, 249, 257, 258, 263, 272, 280, 284, 292, 294, 305, 343, 345	15
Elokuva ja mediataide	16, 17, 20, 58, 59, 97, 98, 219, 300, 301, 302	11
Sotahistoria		0
	Yhteensä	364

Selkeästi eniten hanke-ehdotuksia tuli tänä vuonna kahdelta Suomelle muutoinkin läheiseltä alueelta: Karjalasta 82 ehdotusta ja Pietarista 51 ehdotusta. Kolmanneksi eniten hanke-ehdotuksia tuli tämänvuotisen foorumin isäntäalueelta Novgorodista, 31 ehdotusta. Muuten hanke-ehdotuksia tuli tasaisesti eri puolilta Venäjää aina Kaukoidän ja Pohjois-Kaukasian federaatiopiirejä myöten.

(Taulukko 3: Venäläisten tekemät hanke-ehdotukset alueittain vuonna 2013)

Taulukko 3

Venäläisten tekemät hanke-ehdotukset alueittain vuonna 2013

Venäjän alue	Hankenumero	Yhteensä
Jaroslavlın alue	73, 161, 213, 321,	4
Karjalan tasavalta	4, 5, 6, 15, 40, 41, 46, 47, 48, 57, 58, 59, 71, 78, 79, 80, 84, 88, 89, 90, 99, 100, 103, 106, 113, 114, 115, 129, 130, 135, 136, 144, 145, 146, 150, 155, 156, 163, 170, 171, 174, 175, 176, 178, 179, 183, 185, 186, 187, 204, 205, 210, 211, 241, 242, 243, 245, 246, 247, 257, 258, 259, 267, 280, 281, 282, 289, 290, 291, 292, 303, 315, 328, 329, 331, 332, 337, 338, 339, 340, 341, 347	82
Komin tasavalta	11, 34, 97, 98, 124, 141, 201, 202, 203, 224, 238, 251, 264, 285, 351, 352	16
Leningradin alue	31, 91, 92, 214, 226, 263, 287, 307	8
Murmanskin alue	7, 36, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 317, 336, 343, 344, 345, 346	15
Novgorodin alue	1, 2, 19, 20, 22, 53, 85, 86, 87, 107, 108, 109, 112, 118, 119, 120, 121, 151, 153, 206, 207, 208, 239, 240, 248, 295, 296, 297, 322, 348, 350, 372	32
Pihkovan alue	3, 64, 111, 147, 148, 164, 165, 166, 169, 200, 283, 284, 286, 294	14
Saratovin alue	43	1

Pietari	27, 152, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 216, 217, 218, 219, 236, 237, 252, 253, 254, 255, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 298, 318, 323, 324, 325, 333, 334, 335, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363	51
Tverin alue	33, 60, 215, 249	4
Permin aluepiiri	45, 293, 319, 320	4
Arkangelin alue	74, 93, 154, 209, 230, 304, 316,	7
Vologdan alue	81, 82, 101, 102, 131, 180, 181	7
Moskova	83, 132, 133, 142	4
Moskovan alue	37, 38, 39, 137, 349,	5
Mordvan tasavalta	10, 16, 17, 35, 49, 55, 56, 67, 160, 184, 227, 228, 229, 327	14
Udmurtian tasavalta	122, 123, 260, 265, 266	5
Lipetskin alue	9, 72, 127, 128, 188, 189	6
Tšeljabinskin alue	234, 235	2
Krasnojarskin aluepiiri	65, 110, 158, 159, 182, 233, 269, 300, 301, 302	10
Samaran alue	62, 68, 69, 95, 104, 117, 220, 221, 222, 225, 231, 232, 268, 288, 256	15
Tulan alue	21, 26, 30, 32, 44	5
Stavropolin aluepiiri	8, 42	2
Hanti-Mansian autonominen piirikunta	12, 13, 14, 28, 29, 162, 173, 223, 244, 250	10
Kamtshatkan aluepiiri	18, 61	2
Voronezhin alue	138, 139, 140, 167, 168	5
Kirovin alue	143, 177	2
Irkutskin alue	172	1
Sverdlovskin alue	23, 24, 25, 116, 125, 126	6
Kostroman alue	76, 212	2
Pohjois-Ossetia-Alania	149, 261, 262	3
Jamalin nenetsien autonominen piirikunta	50, 51, 52	3
Kalmukia	54	1
Rjazanin alue	63, 66, 96	3
Kalugan alue	75	1
Ivanovon alue	70	1
Nenetsian autonominen piirikunta	77	1
Astrahanin alue	94, 134,	2
Nizhni Novgorodin alue	105, 326	2
Vladimirin alue	157, 330, 306, 342	4
Tomskin alue	299	1
Koko Venäjä	305	1
Kaikki yhteensä		364

Suomalaiset tekivät kulttuurifoorumiin yhteensä 11 hanke-ehdotusta. Eniten ehdotuksia tuli Uudeltamaalta, 4 kpl. Ehdotukset jakautuivat tasaisesti eri aloille. (Taulukko 4.)

Taulukko 4

Suomalaisten tekemät hanke-ehdotukset aloittain vuonna 2013

Hankkeen ala	Hankennumero	Yhteensä
Koulutus- ja tutkimushankkeet, sukututkimus, yrittäjyys	368, 373	2
Kuvataiteet, muotoilu, vaatesuunnittelu ja käsityötaiteet	366	1
Lasten ja nuorten kuvataide- ja käsityötaideopetus	369	1
Musiikki, tanssi- ja äänitaide	374	1
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri, sirkus	365, 375	2
Kirjallisuus, kirjastoyhteistyö, sanataide, kielihankkeet	367, 371	2
Museoala, arkeologia ja rakennustaide	364	1
Matkailu	370	1
	Kaikki yhteensä	11

Kulttuurifoorumiin ei tarvitse aina tehdä ehdotusta uudesta yhteistyötä tai etsiä uutta yhteistyökumppania, vaan foorumitoimintaan voi tuoda mukaan jo ennestään tutun yhteistyökumppanin, joko meneillään olevasta tai uudesta yhteistyöstä. Taulukko 5 kertoo, että kaikista 364 ehdotuksesta 73 % koski uutta yhteistyötä, ja 27% oli jatkoa aiemmin alkaneelle yhteistyötoiminnalle. (Taulukko 5.)

Taulukko 5

Venäläisten tekemät hanke-ehdotukset vuonna 2013: uusi ja jatkuva yhteistyö

Uusi/jatkuva yhteistyö	Hankenumero	Yhteensä	%
uusi yhteistyö	3, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 44, 45, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 75, 76, 77, 81, 82, 83, 84, 85, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 117, 119, 120, 121, 122, 123, 125, 126, 127, 128, 130, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 149, 150, 151, 153, 154, 157, 158, 159, 160, 162, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 193, 195, 199, 200, 201, 202, 203, 205, 206, 209, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 227, 228, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 238, 241, 242, 243, 245, 246, 247, 248, 251, 254, 255, 256, 261, 262, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 274, 275, 276, 277, 279, 280, 282, 286, 287, 288, 289, 290, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 316, 317, 318, 321, 323, 324, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 336, 342, 343, 345, 346, 355, 356, 357, 358, 359, 361, 362, 372	266	73 %
jatkuva yhteistyö	1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 15, 33, 40, 43, 46, 47, 50, 57, 59, 60, 71, 73, 74, 78, 79, 80, 86, 87, 89, 116, 118, 124, 129, 131, 147, 152, 155, 156, 161, 163, 171, 178, 192, 194, 196, 197, 198, 204, 207, 208, 210, 211, 226, 229, 237, 239, 240, 244, 249, 250, 252, 253, 257, 258, 259, 260, 263, 272, 273, 278, 281, 283, 284, 285, 291, 306, 307, 315, 319, 320, 322, 325, 333, 334, 335, 337, 338, 339, 340, 341, 344, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 360, 363	98	27 %
Kaikki yhteensä		364	100 %

5.2. Suomalaisen ja venäläisten toimijoiden vastaukset hanke-ehdotuksiin

Partnerihaku käynnistettiin Suomessa maaliskuun lopussa. Ehdotusten suuresta määrästä johtuen niiden suomentamiseen ja käsittelyyn meni suunniteltua pidempään, joten täyteen vauhtiin partnerihaku pääsi vasta huhti-toukokuun vaihteessa. Tästä syystä suomalaisten vastausaikaa jatkettiin ensin 15.6. asti ja sitten aina 30.6. asti.

Suomalaiset innostuivat venäläisten tekemistä hanke-ehdotuksista ja vastauksia saatiin kaikkiaan **182** kappaletta. Myös suomalaisten aktiivisuus kasvoi, sillä vuonna 2011 suomalaiset antoivat 128 vastausta.

Suomalaisia toimijoita kiinnostivat eniten *Koulutus- ja tutkimushankkeet, sukututkimus, yrittäjyys* (27 vastausta), *Kirjallisuus, kirjastoyhteistyö, sanataide, kielihankkeet* (25 vastausta), *Museoala, arkeologia ja rakennustaide* (24 vastausta) ja *Lasten ja nuorten*

poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuus- ja ympäristökasvatus ja sosiaaliset hankkeet (23 vastausta), (Taulukko 6.)

Taulukko 6
Suomalaisten vastaukset aloittain

Hankkeen ala	Hankennumero	Yhteensä
Poikkitaiteelliset hankkeet – kaikille jotakin, sosiaaliset hankkeet	144a, 144b, 218a, 218b, 286, 289a, 289b, 290, 357, 363	10
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuus- ja ympäristökasvatus ja sosiaaliset hankkeet	40, 53, 71, 99, 100, 118a, 118b, 118c, 145, 208a, 208b, 239, 279, 303, 318a, 318b, 322, 333a, 333b, 347a, 347b, 350a, 350b	23
Koulutus- ja tutkimushankkeet, sukututkimus, yrittäjyys	4a, 4b, 6, 103, 112, 119, 195a, 195b, 195c, 197, 241, 253, 255, 259, 273, 277, 278, 307, 324a, 324b, 325a, 325b, 325c, 325d, 329a, 329b, 329c	27
Kuvataiteet, muotoilu, vaatesuunnittelu ja käsityötaiteet	57a, 57b, 57c, 73, 74, 84, 147, 148, 163, 164, 165, 312, 313, 337a, 337b, 338, 341, 344, 352	19
Lasten ja nuorten kuvataide- ja käsityötaideopetus	1, 342	2
Musiikki, tanssi- ja äänitaide	10, 43, 54, 55, 83, 85, 127, 128, 171, 178, 179, 187, 211, 225, 288, 348	16
Lasten ja nuorten musiikkifestivaalit, musiikinopetus, konsertit	199, 319a, 319b, 358	4
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri, sirkus	101, 114a, 114b, 115, 193, 203, 205, 247	8
Perinnekulttuuri, kansankulttuuri, suomalais-ugrilainen kulttuuri	15, 56, 122, 135, 260, 306	6
Kirjallisuus, kirjastoyhteistyö, sanataide, kielihankkeet	2, 21, 22, 27a, 27b, 33, 46, 48, 63, 78, 80a, 80b, 87, 89, 146, 157, 252, 314, 315, 326, 331a, 331b, 332a, 332b, 336	25
Museoala, arkeologia ja rakennustaide	14, 50, 51, 52a, 52b, 116, 123, 124a, 124b, 151, 156, 177, 190a, 190b, 194, 198, 244, 276, 296, 334, 353, 354, 360, 362	24
Matkailu	121a, 121b, 192, 335	4
Kulttuurihallintojen yhteistyö ja ystävyydekaupunkitoiminta	196a, 196b, 249a, 249b, 257, 258, 263, 343	8
Elokuva ja mediataide	16, 17, 58, 59, 97, 219	6
Sotahistoria		0
	Kaikki yhteensä	182

Alueellisesti jaoteltuna eniten vastauksia tuli Uudenmaan toimijoilta (54 vastausta). Muita aktiivisia alueita olivat Varsinais-Suomi (30 vastausta), Kaakkois-Suomi (20 vastausta), Pohjois-Pohjanmaa (18 vastausta) ja Pohjois-Karjala (17 vastausta). (Taulukko 7.)

Taulukko 7
Vastaukset toimijan alueen mukaan

ELY-keskus	Hankenumero	Yhteensä
Uusimaa	14, 15, 17, 27a, 33, 52b, 55, 83, 97, 103, 112, 121b, 122, 123, 135, 151, 171, 190b, 192 ¹ , 194, 195c, 197, 198, 203, 205, 211, 218a, 219, 244, 259, 260, 289a, 306, 315, 319a, 324a, 324b, 325a, 325b, 325c, 329a, 329b, 329c, 331b, 332b, 333a, 335 ¹ , 337a, 338, 342, 347b, 350b, 358, 363	54
Varsinais-Suomi	4b ¹ , 21, 22, 63, 85, 87, 118a, 118c, 119 ¹ , 124a, 124b, 144a, 144b, 145, 146, 157, 190a, 193, 195b ¹ , 199, 218b, 239, 288, 303, 314, 326, 348, 352, 357, 362	30
Satakunta		0
Häme	16, 53, 56, 78, 89, 164, 165, 247, 249a, 249b, 252, 319b	12
Pirkanmaa	54, 127, 128, 225, 253, 276, 307, 318a	8
Kaakkois-Suomi	1, 4b ¹ , 10, 99, 119 ¹ , 148, 192 ¹ , 195b ¹ , 196a, 196b, 255, 263, 286, 313, 318b, 335 ¹ , 341, 353, 354, 360	20
Etelä-Savo	192 ¹ , 273, 335 ¹	3
Pohjois-Savo	6, 40, 84 ¹ , 100, 277, 278, 279, 331a ¹ , 332a ¹ , 337b, 347a ¹	11
Pohjois-Karjala	57a, 57b, 58, 59, 80b, 84 ¹ , 114b, 115, 156, 178, 187, 241, 289b, 290, 331a ¹ , 332a ¹ , 347a ¹	17
Keski-Suomi	73, 147, 322	3
Etelä-Pohjanmaa	116, 121a, 177, 296, 325d, 333b, 334, 350a	8
Pohjanmaa		0
Pohjois-Pohjanmaa	2, 4a, 27b ¹ , 43 ¹ , 46, 48, 57c ¹ , 71 ¹ , 80a, 101, 118b, 163, 179 ¹ , 195a, 208a, 208b, 257 ¹ , 312 ¹	18
Kainuu	27b ¹ , 43 ¹ , 57c ¹ , 71 ¹ , 179 ¹ , 257 ¹ , 312 ¹ , 344	8
Lappi	50, 51, 52a, 74, 114a, 258, 336, 343	8
Ahvenanmaa		0
	Yhteensä	200

¹Samassa vastauksessa on mukana useampi toimija

Venäläiset toimijat antoivat yhteensä 23 vastausta suomalaisten tekemiin hanke-ehdotuksiin. Suurin osa vastauksista tuli Pietarin (10 kpl) ja Leningradin alueelta (7 kpl). Suomalaiset toimijat etsivätkin usein ehdotuksissaan toimijoita juuri näiltä alueilta.

Yhteensä vastauksia kaikkiin vuonna 2013 tehtyihin hanke-ehdotuksiin saatiin **205** kappaletta.

6. Novgorodin foorumin osallistajat

Novgorodin kulttuurifoorumiin 22.–26.9.2013 osallistui yhteensä **318** henkilöä, joista **140** oli suomalaisia ja **178** venäläisiä.

Suomalaisten osallistujien matkajärjestelyistä vastasi Suomi-Venäjä-Seuran matkatoimisto Venäjän Matkat. Foorumin matkapaketti sisälsi: junamatkat Helsinki-Pietari-Helsinki (meno 22.9., paluu 26.9.); linja-autokuljetukset Pietari-Novgorod-Pietari (meno 22.9., paluu 26.9.); neljän vuorokauden majoitus Sadko-hotellissa valitun huonekategorian mukaan; ohjelman mukaiset ruokailut; osallistuminen foorumitapahtumaan 22.–26.9.; materiaalimaksu; matkanjohtajan ja tulkin palvelut; kuljetukset Novgorodissa; iltaohjelmat; opastettu kiertokävely ja tutustuminen Novgorodin Kremliin ja Jaroslavlin pihaan; tutustumisretki valinnan mukaan Staraja Russan piiriin tai Valdain piiriin (25.9.) sekä muu oheisohjelma.

Suomalaiset osallistajat majoituivat Hotelli Sadkossa, joka sijaitsee historiallisessa Novgorodissa lähellä foorumitapahtumapaikkoja. Matkapakettihinta riippui valitusta huonekategorista sekä muista matkajärjestelyistä. Matkapakettivaihtoehdot olivat H1 Standard 468 €, H2 Standard 415 €/hlö, H1 Superior (yksi huone) 747 €, H1 Superior (kaksi huonetta) 805 €. Matkapaketteja räätälöitiin osallistujien tarpeiden mukaan.

Viimeinen ilmoittautumispäivä Novgorodin kulttuurifoorumiin oli 30.6.2013 ja ilmoittautumisessa etusijalla olivat partnerit. Suomalaisen delegaation alkuperäinen koko oli 130 henkeä, ja kaikki 30.6. mennessä ilmoittautuneet mahtuivat mukaan. Tämänkin jälkeen tuli kuitenkin ilmoittautumisia, sillä osa ei ollut mm. lomien takia saanut kutsua tai matkamääräystä ajoissa. Jälki-ilmoittautuneista muodostettiin jonotuslista ja Venäjän kulttuuriministeriöltä pyydettiin 10 lisäpaikkaa suomalaisille osallistujille. Lisäpaikoille otettiin partnereita sekä työryhmän jäseniä. Lisäpaikoista huolimatta kaikki halukkaat eivät mahtuneet mukaan foorumiin. Jo useampana vuonna useita toimijoita on jäänyt foorumin ulkopuolelle. Tästä syystä on tärkeää, että Petroskoissa vuonna 2015 järjestettävän foorumiin suomalaisen delegaation kooksi pyritään sopimaan 155 henkeä. Venäläisiä varten on varattu Oulun foorumiin vuonna 2014 samat 155 paikkaa.

Lopulliset foorumin partneriparit muodostuivat heinä-elokuun aikana. Venäjältä osallistujiksi kutsuttiin sellaisia venäläisiä partnereita, joita suomalaiset partnerit vastauksillaan olivat valinneet partnereiksi. Partnereiden lisäksi foorumiin osallistui kutsuvieraita niin valtion kuin eri alueidenkin kulttuurihallinnosta.

Taulukossa 8 on kuvattuna kulttuurifoorumin osallistujamäärien kehitys. Osallistujien määrää ovat useampana vuonna rajoittaneet tilakysymykset, halukkaita tulijoita olisi ollut enemmänkin. Henkilömäärältään suurin foorumi on järjestetty vuonna 2004 Turussa – 350 henkilöä.

Taulukko 8
Kulttuurifoorumien osallistujamäärät vuosina 2000–2013

Foorumi	Osallistujamäärät 2000–2013
Helsinki 2000	144
Novgorod 2001	159
Lappeenranta 2002	300
Pietari 2003	270
Turku 2004	350
Vologda 2005	227
Kajaani 2006	307
Tver 2007	280

Jyväskylä 2008	340
Sykyvkar 2009	274
Hämeenlinna 2010	327
Saransk 2011	256
Joensuu 2012	310
Novgorod 2013	318

Taulukossa 9 ja 10 on eriteltynä suomalaisten ja venäläisten osallistujien roolit Novgorodin kulttuurifoorumissa. Partnerit, jotka ovat foorumitoiminnan ytimessä, muodostavat osallistujien enemmistön. Partnerihankkeiden ja -vastausten ennätysellinen määrä näkyi myös partnereiden määrän kasvuna. Vuonna 2012 Joensuun foorumiin osallistui 184 partneria, kun taas Novgorodin foorumiin partnereita osallistui 238. (Taulukko 11.)

Taulukko 9

Suomalaisten osallistujien rooli Novgorodin kulttuurifoorumissa

Rooli	Yhteensä
Partneri	87
Partneri ja alustaja	5
Järjestäjä + partneri	6
Järjestäjä (SVS)	6
Alustaja	6
Tiedottaja	1
Suomalaisen työryhmän jäsen	9
Muu osallistuja	20
Yhteensä	140

Taulukko 10

Venäläisten osallistujien rooli Novgorodin kulttuurifoorumissa

Rooli	Yhteensä
Partneri	140
Järjestäjä	7
Alustaja	7
Venäläisen työryhmän jäsen	21
Muu osallistuja	3
Yhteensä	178

Taulukko 11

Foorumiin osallistuneiden partnereiden määrät foorumeissa 2000–2013

Foorumi	Vuosi	Partnereiden määrä Suomesta	Partnereiden määrä Venäjältä	Yhteensä partnereita
Helsinki	2000	39	39	78
Novgorod	2001	58	58	116
Lappeenranta	2002	85	65	150
Pietari	2003	54	54	108
Turku	2004	66	80	146
Vologda	2005	65	80	145
Kajaani	2006	101	93	194
Tver	2007	77	70	147
Jyväskylä	2008	94	103	197

Sykyvkar	2009	49	57	106
Hämeenlinna	2010	94	109	205
Saransk	2011	69	83	152
Joensuu	2012	78	106	184
Novgorod	2013	98	140	238

Eniten osallistujia tuli Suomesta Uudeltamaalta, 47 osallistujaa. Toiseksi suurimman ryhmän muodostivat Pohjois-Pohjamaan eli seuraavan isäntäalueen toimijat, 22 osallistujaa. Venäjältä suurin ryhmä osallistujia, 39 henkeä, tuli Pietarista ja 35 henkeä Karjalan tasavallasta. Eli niiltä alueilta, jotka ovat aktiivisia myös partnerihaussa. Isäntäalueeltakin tuli luonnollisesti paljon osallistujia, kaiken kaikkiaan 34 henkeä.

Taulukko 12

Kaikki suomalaiset osallistujat alueittain 2013

ELY-keskus	Yhteensä
Etelä-Pohjanmaa	1
Etelä-Savo	7
Häme	10
Kaakkois-Suomi	7
Kainuu	1
Keski-Suomi	4
Lappi	6
Pirkanmaa	3
Pohjanmaa	1
Pohjois-Karjala	7
Pohjois-Pohjanmaa	22
Pohjois-Savo	7
Satakunta	0
Uusimaa	47
Varsinais-Suomi	17
Yhteensä	140

Taulukko 13

Kaikki venäläiset osallistujat alueittain 2013

Venäjän alue	Yhteensä
Jaroslavlın alue	1
Karjalan tasavalta	35
Komin tasavalta	5
Leningradin alue	12
Murmanskin alue	5
Novgorodin alue	34
Pihkovan alue	5
Saratovin alue	1
Pietari	39
Tverin alue	2
Permin aluepiiri	3
Arkangelin alue	1
Vologdan alue	1
Moskova	9

Mordvan tasavalta	5
Udmurtian tasavalta	2
Lipetskin alue	2
Krasnojarskin aluepiiri	1
Samaran alue	2
Tulan alue	2
Kirovin alue	2
Sverdlovskin alue	1
Jamalin nenetsien autonominen piirikunta	1
Rjazanin alue	2
Nizhni Novgorodin alue	2
Vladimirin alue	3
Yhteensä	178

7. Novgorodin kulttuurifoorumin pääohjelma¹

Suomalaiset osallistujat ja suuri osa venäläisistä osallistujista saapui Novgorodiin jo illalla 22. syyskuuta. Suomalaiset osallistujat rekisteröitiin seuraavana aamuna 23.9. hotellin aulassa ja venäläiset osallistujat joko illalla 22.9. tai aamulla 23.9. hotellin aulassa tai foorumin päätapahtumapaikalla Novgorodin alueen filharmoniaassa.

7.1. Asiantuntijaluennot: Kulttuurihankkeen toteuttamisen ydinkysymykset

Novgorodin kulttuurifoorumin virallista ohjelmaa ei poikkeuksellisesti voitukaan aloittaa avajaisilla, sillä Venäjän varakulttuuriministeri Alla Manilova pystyi saapumaan Novgorodiin 23.9. vasta puolilta päivin. Tämän takia foorumin ohjelma aloitettiin 23.9. klo 10–11 suomalaisen ja venäläisen projektiasiantuntijan luennoilla aiheesta: Kulttuurihankkeiden toteuttamisen ydinkysymykset. Luennot pitivät dramaturgi, kulttuurialan freelancer konsultti Marianne Möller ja Norden Assosiaation johtaja Darja Ahutina.

Marianne Möller ja Darja Ahutina olivat Joensuun kulttuurifoorumissa saamansa kokemuksen perusteella tulleet siihen tulokseen, että yllättävän moni osallistujista tarvitsi perustietoja kulttuurihankkeen toteuttamisesta. Näin osallistujat pystyisivät paremmin kysymään neuvoja oman hankkeeseensa toteuttamiseen. Marianne Möllerin ja Darja Ahutinan toiveiden mukaisesti luennot toteutettiin erikseen venäjäksi ja suomeksi. He suunnittelivat luentojen sisällöt yhdessä samansuuntaisiksi.

Marianne Möllerin ja Darja Ahutinan mukaan Oulun kulttuurifoorumissa voisi toteuttaa yleisluennon, jossa kerrottaisiin kulttuuritoimijoiden, hankeympäristön ja hankkeiden toteuttamisen eroista molemmissa maissa. Lisäksi pohdinnassa on voisiko neuvontaa toteuttaa työstämällä pienryhmissä omaa hankesuunnitelmaa.

¹ Novgorodin kulttuurifoorumin ohjelma osoitteessa <http://www.kultforum.org/novgorod2013/ohjelma.html>

7.2. Avajaisistunto

Avajaisistunto järjestettiin 23.9. klo 12–13.30. Avajaisistunnon puheenjohtajina toimivat venäläisen foorumitoiminnan pääkoordinaattori, venäläisen foorumityöryhmän varapuheenjohtaja, Venäjän kulttuuriministeriön matkailun ja aluepolitiikan osaston johtaja Olga Jarilova sekä suomalaisen foorumityöryhmän varapuheenjohtaja, opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopolitiikan osaston ylijohdaja Riitta Kaivosoja.

Avajaisten ensimmäisen puheenvuoron käytti Novgorodin alueen kuvernööri Sergei Mitin. Seuraavaksi kuultiin Venäjän varakulttuuriministeri Alla Manilovan puheenvuoro, jonka jälkeen oli valtiosihteeri Jarmo Lindénin puhe.

Foorumin avajaisissa keskusteltiin vuorokeskustelujen muodossa aiheista ”Kulttuurimatkailu ja tapahtumatuotanto” sekä ”Kulttuurin saavutettavuus, teknologinen aspekti”. Ensiksi mainitusta teemasta keskustelivat Pietarin kaupungin matkailutiedotustoimiston pääjohtaja Nana Gvitšija ja Aalto-yliopiston kauppakorkeakoulun Pienyrityskeskuksen projektijohtaja Silja Suntola. Moderaattorina toimi Pink Eminencen toimitusjohtaja Outi Raatikainen. Aiheesta ”Kulttuurin saavutettavuus, teknologinen aspekti” keskustelivat Valtiollisen Eremitaašin varajohtaja Vladimir Matvejev ja Helinä Rautavaaran museon johtaja Maria Koskijoki. Keskustelua moderoi Matkailuteknologia-yhdistyksen varapresidentti Mihail Valerjevitš Ušakov.

7.3. Teemaseminaarit ja pyöreän pöydän keskustelu

Kulttuurifoorumissa järjestettiin kaksi teemaseminaaria: **Luovien alojen kumppanuus ja koulutus** ja kirjastoalan teemaseminaari **Kirjastojen rooli ihmisten välisten kontaktien lujittajana** sekä pyöreän pöydän keskustelu **Luovan talouden koulutuksen yhteistyön uudet suunnat - Pitäisikö ”pyörä” keksiä uudelleen.**

7.3.1. Teemaseminaari: Luovien alojen kumppanuus ja koulutus

Teemaseminaari Luovien alojen kumppanuus ja koulutus järjestettiin tiistaina 24.9. klo 9.00–12.30. Seminaarin puheenjohtajina toimivat Kulttuuriohjelmien instituutin varajohtaja Irina Kizilova ja Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasianneuvos Marjo Mäenpää.

Seminaarin aluksi kuultiin kaksi tiivistä puheenvuoroa luovien alojen toimintaedellytyksistä. Ensimmäisen alustuksen piti Marjo Mäenpää otsikolla: ”Luovien alojen kehityksen edellytykset – poikkitieteellinen koulutus ja yhteistyö”. Sen jälkeen Pietarin kulttuurikomitean puheenjohtaja Vasili Pankratov kertoi kuinka Pietarissa avustetaan luovia aloja.

Seminaarin muu ohjelma jakautui kolmeen osaan: paneelikeskusteluun Luovien alojen kehityksestä, Luovien alojen koulutusta käsittelevään osioon sekä Luovien alojen kansainvälisiä yhteistyöhankkeita esittelevään osioon.

Paneelikeskusteluun aiheesta ”Luovien alojen kehitys” osallistuivat Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasianneuvos Maija Lummepero, Kulttuuriohjelmien Instituutti varajohtaja Irina Kizilova, Luova Suomi -hankkeen projektipäällikkö Silja

Suntola Aalto-yliopistosta, Sibelius-akatemiaan täydennyskoulutuksen kehittämispäällikkö Osmo Palonen, Karjalan Tasavallan varakulttuuriministeri Irina Anikina. Puhetta johti Marjo Mäenpää.

Koulutusosiossa venäläiset pääsivät esittelemään omia luovan alojen koulutusohjelmiaan. Pietarin valtiollinen elokuva- ja televisioyliopiston elokuva- ja televisiolaitoksen johtaja, Pietarin Konstantin Glasman kertoi Pietarin valtiollisen elokuva- ja televisioyliopiston yhteistyöhankkeista luovilla aloilla. Moskovan Luovan talouden keskuksen johtaja Olga Kizina esitteli koulutusprojektia ”Luovien yrittäjien koulu” ja Kansainvälistä luovien alojen yrittäjien kilpailua ”Creative Business Cup”.

Esimerkkinä toimivasta luovan alojen kansainvälisestä kumppanuudesta kuultiin Karjalan alueellisen hallinnon, talouden ja oikeustieteen instituutin kehittämispäällikkö Denis Pyžikovin esitelmä EU:n Itämeren alueen kehitysprojektista ”PEM Promoting Event Management”. ”Design & HandMade DeLa’Ruk” klubin johtaja, Alla Antoštšenko-Oleneva puolestaan esitteli Pietarissa toimivaa kansainvälistä ”Nordic Creative Link”-projektia, jonka tarkoituksena on avustaa pohjoismaisia luovien alojen yrittäjiä etabloitumaan Venäjälle ja tarjota heille tilaisuus esitellä omia tuotteitaan.

7.3.2. Kirjastoalan seminaari: Kirjastojen rooli ihmisten välisten kontaktien lujittajana

Foorumin ensimmäisenä päivänä 23.9. klo 15.00–18.00 järjestettiin teemaseminaari kirjastoalan yhteistyöstä Suomen ja Venäjän välillä. Seminaarissa keskityttiin kirjastojen rooliin ihmisten välisten kontaktien ja yhteisöllisyyden lujittajana.

Kirjastoseminaarin aluksi tutustuttiin Novgorodin alueen yleiseen tiedekirjastoon, missä seminaari järjestettiin. Seminaarin avasi sen puheenjohtaja opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasiainneuvos Hannu Sulin, joka toivotti osallistujat tervetulleiksi. Seuraavaksi Novgorodin alueen yleisen tiedekirjaston johtaja Nadežda Guntšenko esitteli näkemyksensä kirjastosta kohtaamispaikkana oman kokemuksena perusteella. Tämän jälkeen Joensuun seutukirjaston - Pohjois-Karjalan maakuntakirjaston johtaja Rebekka Pilppula kertoi näkemyksiään kirjaston roolista yhteisöllisyyden vahvistajana. Penzan alueellisen kirjaston tieteellinen sihteeri Dmitri Murašov puolestaan puhui alueellisen kirjaston monikulttuurisuudesta ja sen tärkeydestä.

Alustusten jälkeen käytiin paneelikeskustelu kirjaston roolista yhteisöllisyyden vahvistajana. Keskusteluun osallistuivat Suomesta Hämeenlinnan kaupunginkirjaston - Hämeen maakuntakirjaston johtaja Inkeri Jurvanen, Mynämäen kunnankirjaston kulttuuri- ja kirjastopalveluvastaava Viktoria Kulmala, Kajaanin kaupunginkirjaston - Kainuun maakuntakirjaston kirjastotoimenjohtaja Erkki Romppainen. Venäjältä keskusteluun osallistuivat Novgorodin valtionyliopiston lehtori Darja Tereškina, Lasten ja nuorten kirjastokeskuksen ”Lue-kaupunki” johtaja Olga Makarova ja kirjastonkäyttäjiä.

7.3.3. Pyöreän pöydän keskustelu: Luovan talouden koulutuksen yhteistyön uudet suunnat - Pitäisikö ”pyörä” keksiä uudelleen

Kulttuurifoorumin toisena päivänä 24.9. klo 13.30–16.00 järjestettiin pyöreän pöydän keskustelu ”Luovan talouden koulutuksen yhteistyön uudet suunnat - Pitäisikö ’pyörä’ keksiä uudelleen”. Pyöreän pöydän tavoitteena oli löytää uusia toimintatapoja luovan talouden koulutuksen yhteistyöhön suomalaisten ja venäläisten välillä muuttuvassa toimintaympäristössä. Pyöreän pöydän seminaarissa osallistujilla oli pyydettyjen alustusten lisäksi mahdollisuus kuulla ja kertoa käytännön kokemuksista sekä esittää ajatuksia uusista yhteistyömuodoista ja -aiheista.

Seminaarin puheenjohtajina toimivat Sibeliuksen Akatemian täydennyskoulutuskeskuksen kehittämisspäällikkö Osmo Palonen ja Petroskoin valtion yliopiston Karjalan alueellisen hallinnon, talouden ja oikeustieteen instituutin kehittämisspäällikkö Denis Pyžikov.

Puheenjohtajat avasivat seminaarin, jonka jälkeen kuultiin Humanistinen ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehittämisspäällikön Timo Parkkolan esitys aiheesta ”Toimialarajoja ylittämässä - Luovien alojen korkean asteen koulutus laajenee eri aloille”.

Parkkolan esityksen jälkeen tutustuttiin erilaisten esimerkkien kautta yhteistyöhankkeisiin ja erilaisiin toimintamuotoihin. Itä-Suomen koulun rehtori Petri Kyyrä ja Petroskoin M.A. Balakirevin Lasten Taidekoulun johtaja Valentina Markova esittelivät perusopetuksen kulttuuri- ja tiedeyhteistyötä. Hyvärilän nuorisokeskuksen elokuvaleiritiimi – Jukka Kuhanen, Kai Lehtinen, Jarmo Korhonen ja Heikki Rantanen – ja Pietarin valtiollisen elokuva- ja televisioyliopiston koordinaattori Irina Sentyurova esittelivät puolestaan omaa monivuotista media-alan yhteistyötään. Humanistisen ammattikorkeakoulun Imatran toimipisteen TKI-koordinaattori Juha Iso-Aho kertoi puolestaan rajakaupunkien Imatra-Svetogorsk ja Viipuri- Lappeenranta nuorten ja koulujen välisestä kulttuuriyhteistyöstä.

Kahvitauon jälkeen Lucia Jakobsson Oulun ammattikorkeakoulusta esitteli matkailukoulutushanketta CULMA- Developing Event Management Competence for Creative Industries and Tourism in the Cross-Border Areas. Karjalan tasavallan opetusministeriön erityisasiantuntija Natalia Vasilieva kertoi puolestaan Itä-Suomen aluehallintoviraston kanssa yhteistyönä toteutetusta Suomen kielen opetuksen kehittämiseen tähtäävästä oppikirja-hankkeesta.

Kaikki keskusteluun osallistuneet tahot näkivät juuri kulttuurin hedelmällisenä koulutusyhteistyön alana. Seminaarin aikana kävi selväksi, että keskustelua ja kokemusten vaihtoa kaivataan jatkossakin.

7.4. Alakohtaiset seminaarit

Foorumin avajaisistunnon jälkeen alkoivat rinnakkaiset tapahtumat. Niiden joukkoon kuuluvat alakohtaiset seminaarit järjestettiin maanantaina 23.9. klo 15.00–18.00 ja tiistaina klo 9.00–12.00/12.30 sekä klo 14.00–16.30.

Alakohtaisia seminaareja järjestettiin kahden päivän aikana yhteensä kuusi. Seminaarit pidettiin seuraavista aihekokonaisuuksista: *Museoala; Kansanperinne ja suomalais-ugrilaiset hankkeet; Visuaaliset taiteet ja taidefestivaalit; Linnasta linnaan –hanke; Musiikki ja tanssi sekä Lasten ja nuorten hankkeet.*

Alakohtaisten seminaarien tarkoituksena on antaa partnereille mahdollisuus tutustua oman alansa muihin alkaviin tai menossa oleviin hankkeisiin sekä tarjota tilaisuus solmia uusia suhteita ja mahdollisesti laajentaa yhteistyötä. Seminaareissa perehdytään alustusten kautta kunkin alan ajankohtaisiin kysymyksiin ja partnerit esittelevät lyhyesti omia yhteistyöhankkeitaan.

Linnasta linnaan – hankkeen seminaari kokoontui toisena foorumipäivänä. Linnasta linnaan -yhteistyöhankkeella on luotu Suomessa ja Venäjällä sijaitsevien linna- ja linnoituspaikkakuntien välille kulttuurimatkailuverkosto. Hankkeen tarkoituksena on ollut edistää kulttuurihistorian ja kulttuuriperinnön tuntemusta ja tukea matkailuelinkeinojen kehittymistä Suomessa ja Venäjän lähialueella. Hanke lähti liikkeelle vuonna 2001 Novgorodin kulttuurifoorumissa Museoviraston tuolloisen pääjohtajan Henrik Liliuksen aloitteesta. Linnasta linnaan -hanke on yksi merkittävä saavutus suomalais-venäläisessä kulttuurifoorumityössä. Novgorodissa järjestetty seminaari oli EU-tuella toteutetun hankkeen päätösseminaari. Yhteistyö linnojen ja linnoitusten välillä jatkuu kuitenkin elävänä. Lisäksi seminaariin osallistui uusien matkailuhankkeiden työryhmiä.

Osa hanketoimijoista ohjattiin osallistumaan oman alansa ja hankkeensa mukaisesti joko teemaseminaariin ”Luovien alojen kumppanuus ja koulutus” ja kirjastoalan seminaari ”Kirjastojen rooli ihmisten välisten kontaktien lujittajana” tai pyöreän pöydän keskusteluun ”Luovan talouden koulutuksen yhteistyön uudet suunnat - Pitäisikö ’pyörä’ keksiä uudelleen”. Mikäli toimijalla oli paljon poikkitaiteellisia hankkeita tai jostain muusta syystä useampi ryhmä oli sopiva, kysyttiin häneltä itseltään, mihin seminaariin tai tapaamiseen hän halusi osallistua. Alla olevassa taulukossa on esitelty seminaariryhmäjako hankenumeroittain.

Taulukko 14
Alakohtaisten seminaarien jako

Teema	Hankkeet	Hankkeiden määrä
Kirjastoalan seminaari: Kirjastojen rooli ihmisten välisten kontaktien lujittajana	Suomalaiset ja venäläiset partnerit: 002, 021, 022, 027b, 046, 048, 063, 071, 078, 080a, 080b, 087, 156, 157, 252, 314, 326, 336, 367 vain suomalaiset partnerit: 050, 051, 052, 178	23
Museoala	Suomalaiset ja venäläiset partnerit: 116, 124a, 151, 177, 263, 276, 296, 307, 354, 360, 363 vain suomalaiset partnerit: 190a, 190b, 121, 255, 286, 313, 325c, 325d, 333b, 334, 364, 368 vain venäläiset partnerit: 050, 051, 052, 122, 123, 211, 329, 353	31
Kansanperinne ja suomalais- ugrilaiset hankkeet	Suomalaiset ja venäläiset partnerit: 015, 016, 056, 135, 260 vain suomalaiset partnerit: 055, 205, 211, 259, 329b, 331b, 332b vain venäläiset partnerit: 084, 163, 306, 338	16
Teemaseminaari ”Luovien alojen kumppanuus ja koulutus”	Suomalaiset ja venäläiset partnerit: 121b, 195a, 195c, 249b, 255, 258, 273, 277, 278, 324a, 325b, 325c, 343, 350b	36

	vain suomalaiset partnerit: 006, 074, 114a, 263, 286, 313, 374 vain venäläiset partnerit: 097, 121a, 196, 197, 253, 257, 259, 318, 325d, 350a, 363, 370a, 370b, 370c, 370d	
Visuaaliset taiteet ja taidefestivaalit	Suomalaiset ja venäläiset partnerit: 057a, 057c, 073, 147, 164, 165, 198, 289b, 290, 312, 337a, 337b vain suomalaiset partnerit: 115, 257, 322 vain venäläiset partnerit: 074, 218, 313	18
Linnasta linnaan -hanke	Suomalaiset ja venäläiset partnerit: 192, 335, 364 vain suomalaiset partnerit: 196b, 318b, 353, 354, 360, 370 vain venäläiset partnerit: 190, 333, 334	12
Pyöreän pöydän keskustelu: Luovan talouden koulutuksen yhteistyön uudet suunnat ”Pitäisikö ’pyörä’ keksiä uudelleen”	Suomalaiset ja venäläiset partnerit: 004a, 004b, 006, 027a, 089, 099, 119, 241, 277, 278, 279, 315, 371 vain suomalaiset partnerit: 195b, 197 vain venäläiset partnerit: 103, 273, 369a, 373a	19
Musiikki ja tanssi	Suomalaiset ja venäläiset partnerit: 010, 043, 054, 083, 085, 118a, 127, 128, 179, 225, 239, 253, 288, 319a, 348, 358 vain suomalaiset partnerit: 103, 196a, 318a vain venäläiset partnerit: 055, 178, 374	22
Lasten ja nuorten hankkeet	Suomalaiset ja venäläiset partnerit: 053, 114b, 118b, 193, 199, 208a, 208b, 303, 342, 352, 357, 365a, 365b, 369b vain suomalaiset partnerit: 124b, 218b, 333a, 369a vain venäläiset partnerit: 101, 115, 205, 286, 322, 331, 332, 347, 350, 373b	28

7.5. Ideasta hankkeeksi – neuvontapiste

Novgorodin foorumissa Ideasta hankkeeksi neuvontapisteen toimintaa pohjustettiin neuvontapisteellä työskentelevien asiantuntijoiden **Marianne Möllerin** ja **Darja Ahutina** luennoilla ”Kulttuurihankkeiden toteuttamisen ydinkysymykset”. Neuvontapisteet aloittivat toimintansa 23.9. klo 15–18 ja jatkoivat toimintaansa koko tiistain 24.9. klo 9–12 ja klo 14–16.30. Neuvontapisteellä annettiin partnereille henkilökohtaista neuvontaa heidän kulttuurihankkeidensa toteuttamiseen.

Neuvontapiste toimi ajanvarauksella. Partnereille tiedotettiin etukäteen mahdollisuudesta varata aika neuvontaan sähköpostitse sekä foorumin suomenkielisten internet-sivujen kautta. Aika oli mahdollista varata jo ennen foorumia, mutta muutamaa lukuun ottamatta kaikki neuvontaan osallistuneet varasivat ajan vasta foorumissa, jossa se oli mahdollista infopisteen kautta. Neuvontapiste oli suosittu ja halukkaita neuvontaan oli koko pisteen toiminta-ajalle.

7.6. Partnerineuvottelut foorumissa

Suomalais-venäläisen kulttuurifoorumitoiminnan perusajatuksena on alusta asti ollut edistää suomalaisten ja venäläisten ruohonjuuritason toimijoiden yhteistyötä. Tämän tavoitteen keskeisenä toteuttamisvälineenä ovat partnerihaku ja foorumissa järjestettävät partnerineuvottelut.

Kahden päivän ajan partnerit neuvottelivat Novgorodissa hankkeistaan tarvittaessa tulkin välityksellä. Vuoden 2013 partnerihankkeisiin ja neuvottelujen tuloksiin pääsee tutustumaan osoitteessa <http://www.kultforum.org/hankkeet/2013.html>

Foorumissa käytiin 138 neuvottelua 132 hankkeesta, joihin sisältyy 157 yhteistyöprojektia. Suomesta neuvotteluihin saapui 98 ja Venäjältä 140 partneria. Yhden hankkeen neuvotteluihin saattoi osallistua useita partnereita tai yhdellä partnerilla saattoi olla useita neuvotteluita. Myös yksissä neuvotteluissa saatettiin neuvotella useista eri projekteista.

Seuraavassa taulukossa on esitelty partneriprosessin luvut vaihe vaiheelta hanke-ehdotusten teosta foorumissa neuvoteltuihin hankkeisiin asti.

Taulukko 15
Toteutuneet hankkeet ja neuvottelut foorumissa

Hanke-ehdotusten määrä	375
Hankevastausten määrä	205
Hankkeet, joista oli tarkoitus neuvotella Novgorodissa	129
Hankkeet, joista neuvoteltiin Novgorodissa	132
Projektit, joista oli tarkoitus neuvotella Novgorodissa	156
Foorumissa sovitut hankkeet	3
Projektit, joiden neuvottelut eivät toteutuneet	2
Projektit, joista neuvoteltiin Novgorodissa	157

Foorumin aikana käytiin neuvottelut kolmesta täysin uudesta hankkeesta. Tästä syystä Novgorodin kulttuurifoorumin hankkeiden kokonaismäärä nousi 132:een. Aiotuista 156 projektineuvotteluista peruuntui vain kaksi ja kolme uutta neuvottelua sovittiin foorumin aikana, jolloin lopulliseksi projektineuvottelujen määräksi tuli 157. Neuvoteltujen projektien määrä on suurempi kuin neuvotteluiden määrä, sillä osassa neuvotteluista neuvoteltiin useammasta kuin yhdestä projektista.

Taulukosta 16 käy ilmi, että foorumissa neuvotelluista 132 hankkeesta 68 (52%) on jatkoa aiemmin alkaneelle yhteistyölle ja 64 (48%) on uutta yhteistyötä. Tämä kertoo, että foorumitapahtumaa hyödyntävät neuvottelupaikkana niin ne, jotka käynnistävät yhteistyön uusien kumppanien kanssa kuin ne, jotka neuvottelevat yhteistyönjatkamisesta jo tuttuun kumppaneiden kanssa. Tämä molempien ryhmien, niin uusien kuin vanhojenkin toimijoiden, osallistuminen foorumiin mahdollistaa erityisen hyvin kokemuksen ja tietojen

siirtymisen toimijalta toiselle ja tukee toimijoiden verkostoitumista ja tuo vahvaa lisäarvoa foorumitapahtumalle.

Taulukko 16

Jatkuva/uusi yhteistyö toteutuneista hankkeista foorumissa

	Hankkeet	%
Jatkuva yhteistyö	68	52 %
Uusi yhteistyö	64	48 %
Yhteensä	132	100 %

Taulukossa 17 on nähtävillä toteutuneet hankeneuvottelut aloittain. Eniten neuvotteluja käytiin seuraavilla aloilla: Kirjallisuus, kirjastoyhteistyö, sanataide, kielihankkeet (22); Koulutus- ja tutkimushankkeet, sukututkimus, yrittäjyys (19), Museoala, arkeologia ja rakennustaide (18), Musiikki, tanssi- ja äänitaide (15) sekä Kuvataiteet, muotoilu, vaatesuunnittelu ja käsityötaiteet (14).

Taulukko 17

Novgorodin kulttuurifoorumissa toteutuneet hankeneuvottellut aloittain

Hankkeen ala	Hankkeet	Yhteensä
Poikkitaiteelliset hankkeet – kaikille jotakin, sosiaaliset hankkeet	218, 286, 289, 290, 357, 363	6
Lasten ja nuorten poikkitaiteelliset hankkeet, suvaitsevaisuus- ja ympäristökasvatus ja sosiaaliset hankkeet	53, 71, 99, 118, 208, 239, 279, 318, 322, 333, 347	11
Koulutus- ja tutkimushankkeet, sukututkimus, yrittäjyys	4, 6, 103, 119, 195, 197, 241, 253, 255, 259, 273, 277, 278, 307, 324, 325, 329, 373, 378	19
Kuvataiteet, muotoilu, vaatesuunnittelu ja käsityötaiteet	57, 73, 74, 84, 147, 163, 164, 165, 312, 313, 337, 338, 352, 376	14
Lasten ja nuorten kuvataide- ja käsityötaideopetus	342, 369	2
Musiikki, tanssi- ja äänitaide	10, 43, 54, 55, 83, 85, 127, 128, 178, 179, 211, 225, 288, 348, 374	15
Lasten ja nuorten musiikkifestivaalit, musiikinopetus, konsertit	199, 319, 358	3
Teatteri, nukke- ja musiikkiteatteri, sirkus	101, 114, 115, 193, 205, 365	6
Perinnekulttuuri, kansankulttuuri, suomalais-ugrilainen kulttuuri	15, 56, 122, 135, 260, 306	6
Kirjallisuus, kirjastoyhteistyö, sanataide, kielihankkeet	2, 21, 22, 27, 46, 48, 63, 78, 80, 87, 89, 157, 252, 314, 315, 326, 331, 332, 336, 367, 371, 377	22
Museoala, arkeologia ja rakennustaide	50, 51, 52, 116, 123, 124, 151, 156, 177, 190, 198, 276, 296, 334, 353, 354, 360, 364	18
Matkailu	192, 335	2
Kulttuurihallintojen yhteistyö ja ystävyysskaupunkitoiminta	196, 249, 257, 258, 263, 343	6
Elokuva ja mediataide	16, 97	2
Sotahistoria		
Yhteensä		132

Taulukot 18 ja 19 näyttävät Novgorodin kulttuurifoorumiin osallistuneiden partnereiden määrän alueittain Suomesta ja Venäjältä. Suomesta eniten partnereita oli Uudeltamaalta, Varsinais-Suomesta ja Pohjois-Pohjanmaalta. Venäjältä toimijoita oli eniten Pietarista, Karjalan tasavallasta ja foorumin isäntäalueelta Novgorodista.

Taulukko 18
Suomalaiset partnerit Novgorodin kulttuurifoorumissa ELY-keskuksittain

ELY-keskus	Partnereita (hlö)
Uusimaa	25
Varsinais-Suomi	15
Satakunta	0
Häme	10
Pirkanmaa	3
Kaakkois-Suomi	7
Etelä-Savo	4
Pohjois-Savo	5
Pohjois-Karjala	5
Keski-Suomi	4
Etelä-Pohjanmaa	1
Pohjanmaa	0
Pohjois-Pohjanmaa	13
Kainuu	1
Lappi	5
Ahvenanmaa	0
Yhteensä	98

Taulukko 19
Venäläiset partnerit Novgorodin kulttuurifoorumissa alueittain

Venäjän alue	Partnereita (hlö)
Jaroslavlın alue	1
Karjalan tasavalta	34
Komin tasavalta	4
Leningradin alue	10
Murmanskin alue	4
Novgorodin alue	21
Pihkovan alue	4
Saratovin alue	1
Pietari	36
Tverin alue	1
Permin aluepiiri	2
Arkangelin alue	1
Vologdan alue	1
Moskova	1
Moskovan alue	
Mordvan tasavalta	4
Udmurtian tasavalta	2
Lipetskin alue	2
Tšeljabinskin alue	

Krasnojarskin aluepiiri	
Samaran alue	1
Tulan alue	1
Stavropolin aluepiiri	
Hanti-Mansian autonominen piirikunta	
Kamtshatkan aluepiiri	
Voronezhin alue	
Kirovin alue	1
Irkutskin alue	
Sverdlovskin alue	1
Kostroman alue	
Pohjois-Ossetia-Alania	
Jamalin nenetsien autonominen piirikunta	1
Kalmukia	
Rjazanin alue	1
Kalugan alue	
Ivanovon alue	
Nenetsian autonominen piirikunta	
Astrahanin alue	
Nizhni Novgorodin alue	1
Vladimirin alue	3
Tomskin alue	
(Helsinki)	1
Koko Venäjä	
Yhteensä	140

7.6.1. Neuvottelujen tulokset

Tietoa neuvottelujen tuloksista kerättiin tuloslomakkeilla, jotka jaettiin kaikille osallistujille muun materiaalin mukana. Tavoitteena oli, että neuvottelujen jälkeen sekä suomalainen että venäläinen osapuoli täyttävät oman tuloslomakkeen.

Suomalaisten täyttämät tuloslomakkeet vietiin foorumin kotisivuille. Venäläisten täyttämät lomakkeet käännettiin ensin suomeksi, minkä jälkeen ne siirrettiin verkkoon. Venäläisten lomakkeet sekä suomalaisten venäjäksi käännetty lomakkeet lähetettiin myös venäläisille kulttuurifoorumikoordinaatioille linkitettäväksi venäläisille Internet-sivuille.

Tänä vuonna sekä Suomessa että Venäjällä pyydettiin tehostetusti neuvottelujen tuloslomakkeita toimijoilta myös foorumin jälkeen, mikä tuottikin tulosta. Suomalaisilta toimijoilta saatiin 93 tuloslomaketta ja venäläisiltä 95, eli yhteensä kerättiin 188 tuloslomaketta. Molemmat tai ainakin toinen tuloslomakkeista saatiin yhteensä 133 (84 %) 159:sta foorumissa pidetystä projektineuvottelusta. Venäläiset ja suomalaisten toimijat täyttivät neuvottelujen tuloslomakkeita ristiin niin, että tuloslomakkeita ei palautettu vain 26 (16 %) projektineuvottelun kohdalta, joiden voidaan kuitenkin olettaa toteutuneen. Käytännössä lopullinen vastausprosentti kohosi hyväksi.

Oheisessa taulukossa on eritelty partnerineuvotteluiden tulokset. Saaduista tuloslomakkeista käy ilmi, että suurin osa käydyistä neuvotteluista johti konkreettisiin toimenpiteisiin tai projektin jatkosuunnitteluun niin suomalaisten kuin venäläistenkin

toimijoiden mielestä – ainakin mikäli rahoitus järjestyy. Suomalaiset pitivät rahoituskysymystä hieman tärkeämpänä yhteistyön toteutumisen osalta kuin venäläiset. Suomalaiset toimijat arvioivat, että neuvottelut eivät johtaneet konkreettiseen tulokseen 5 projektineuvottelun osalta. Venäläiset arvioivat näin 2 projektineuvottelun osalta.

Taulukko 20

Novgorodissa käytyjen projektineuvottelujen tulokset

Neuvottelujen tulokset (saadut lomakkeet)	Suomalaisten tuloslomakkeet	Yhteensä	%
Neuvottelut, joista seurasi konkreettista yhteistyötä tai aikomus tehdä yhteistyötä	4a, 6, 15, 16, 21, 22, 27b, 46, 48, 53, 55, 63, 80a, 84, 87, 114b, 115, 118a, 122, 157, 197, 198, 205, 218a, 252, 260, 276, 277, 289b, 324b, 336, 337a, 338, 347a, 352, 358, 367a, 367b, 370a, 370c, 370d, 373a, 373b	43	46 %
Yhteistyö toteutuu, jos rahoitus järjestyy	27a, 74, 97, 119, 199, 241, 306, 331a, 332a, 337b, 357	11	12 %
Neuvottelut, joista seurasi konkreettista yhteistyötä tai aikomus tehdä yhteistyötä, jos rahoitus järjestyy (2 rastia)	4b, 50, 51, 52a, 57a, 78, 85, 89, 114a, 116, 124b, 135, 163, 164, 165, 177, 195b, 208a, 211, 218b, 258, 259, 273, 279, 296, 314, 326, 329b, 332b, 333b, 334, 363, 365a, 371	34	37 %
Neuvottelut eivät tuottaneet konkreettista tulosta	71, 73, 195a, 289a, 331b	5	5 %
Neuvottelujen tulokset (saadut lomakkeet)	Venäläisten tuloslomakkeet	Yhteensä	%
Neuvottelut, joista seurasi konkreettista yhteistyötä tai aikomus tehdä yhteistyötä	4b, 10, 15, 16, 21, 43, 46, 48, 50, 51, 52a, 53, 55, 57a, 63, 85, 99, 103, 114b, 115, 118a, 122, 123, 127, 128, 135, 151, 199, 208a, 208b, 211, 249b, 252, 259, 260, 276, 279, 307, 314, 318a, 318b, 322, 326, 336, 343, 357, 358, 363, 367b, 369a, 369b, 370a	52	55 %
Yhteistyö toteutuu, jos rahoitus järjestyy	6, 74, 87, 101, 119, 164, 165, 177, 289a, 289b, 290, 337b, 354, 360, 371, 374	16	17 %
Neuvottelut, joista seurasi konkreettista yhteistyötä tai aikomus tehdä yhteistyötä, jos rahoitus järjestyy (2 rastia)	4a, 84, 89, 97, 114a, 116, 118b, 124a, 178, 179, 193, 218b, 225, 239, 241, 257, 258, 263, 273, 288, 296, 319a, 329b, 337a, 365a	25	26 %
Neuvottelut eivät tuottaneet konkreettista tulosta	73, 348	2	2 %
Suomalainen ja venäläinen partneri antavat eroavat vastaukset tuloksista	4a, 4b, 6, 50, 51, 52a, 57a, 84, 85, 87, 97, 135, 164, 165, 177, 199, 208a, 211, 241, 259, 279, 289a, 289b, 314, 326, 337a, 357, 363, 371	29	

7.7. Päätösistunto

Rinnakkaisten ohjelmien päätyttyä kokoontuttiin tiistaina 23.9. klo 16.00 päätösistuntoon Novgorodin alueellisen filharmonian konserttisaliin.

Päätösistunnon puheenjohtajat Venäjän kulttuuriministeriön matkailun ja aluepolitiikan osaston johtaja Olga Jarilova ja opetus- ja kulttuuriministeriön ylijohtaja Riitta Kaivosoja kertoivat lyhyesti suomalaisen ja venäläisen foorumityöryhmän yhteiskokouksen päätöksistä sekä ministeriöiden välisten neuvotteluiden tuloksista.

Tämän jälkeen puheenvuorot käyttivät Venäjän ulkoministeriön humanitaarisen yhteistyön ja ihmisoikeuksien osaston monenkeskisen kulttuuriyhteistyön yksikön johtaja Sergei Leonidovitš Stepanov ja Suomen pääkonsuli Pirjo Tulokas. Pirjo Tulokas painotti omassa puheenvuorossaan suomalais-ugrilaisen yhteistyön tärkeyttä Suomelle sekä lupasi, että venäläiset osallistujat saavat viisumin Oulun kulttuurifoorumiin ilman konsulaattimaksua ja nopeutetussa järjestyksessä.

Puheenvuorojen jälkeen käytiin vuorokeskustelu aiheesta ”Kulttuurinen moninaisuus kehityksen voimavarana”. Keskustelun moderaattorina toimi Suomi-Venäjä-Seuran Etelä-Suomen piirijärjestön toiminnanjohtaja Jouni Sirkiä. Keskustelijoina olivat Venäjän valtiollisen kansantaidetalon varajohtaja Irina Kozlova ja Cultura-säätiön johtaja, Anna-Maria Liukko.

Keskustelun jälkeen tervehdyksen esitti Oulun apulaiskaupunginjohtaja Piia Rantala-Korhonen, joka toivotti osallistujat tervetulleiksi Oulun kulttuurifoorumiin vuonna 2014.

7.8. Iltaohjelmat

Ilta- ja kulttuuriohjelmat luovat puitteet vapaamuotoiselle kanssakäymiselle osallistujien kesken. Ensimmäisen illan 23.9. ohjelma oli tarkoitus toteuttaa ulkona Olhova-joen rannalla, mutta sadesään takia illanvietto siirrettiin fregatti Flagmanille. Osallistujat pääsivät nauttimaan Novgorodin alueen parhaiden esiintyjien musiikki- ja tanssiesityksistä illallista nauttien.

Myös toisen illan 24.9. kulttuuriohjelma toteutettiin fregatti Flagmanilla. Nyt kulttuuriohjelmassa taitojaan esittelivät etenkin Novgorodin alueen lapsi- ja nuorisoryhmät ja mukana oli myös uudempaa kulttuuria mm. breakdancea ja räppiä. Toisena iltana voitiin toteuttaa myös ensimmäiselle illalle suunnitellut tulishow ja ilotulitus.

Myös iltaohjelmien esitykset poikivat yhteistyöhankkeita, kun osa suomalaisista osallistujista pyysi jälkeinpäin novgorodilaisten esiintyjäryhmien yhteystietoja.

7.9. Oheisohjelma 23.9. ja 24.9. sekä retkipäivä 25.9.

Neuvottelujen ja seminaarien välillä osallistujilla oli mahdollisuus tutustua oppaan johdolla Kremliin ja Jaroslavlin pihaan. Osallistujat kuuluivat Novgorodin historiasta sekä pääsivät Jaroslavlin pihalla tutustumaan Novgorodin alueita esittelevään näyttelyyn sekä katsomaan paikallisten käsityöläisten työskentelyä. Lisäksi osallistujilla oli mahdollisuus kuvauttaa itsensä Kremlin keskellä sijaitseen Tuhatvuotinen Venäjä – muistomerkin luona. Kouluyhteistyöstä kiinnostuneilla oli mahdollisuus tiistaina 24.9. tutustua yksityiseen kouluun ”Gimnazija Novoskul”.

Keskiviikkona 25.9. järjestettiin retkipäivä. Osallistujilla oli mahdollisuus valita joko retki Staraja Russan piiriin tai Valdain piiriin.

Starja Russan ohjelmaan kuului kiertoajelu Staraja Russassa, lounas ja tutustuminen kirjailija F.M. Dostojevskin kotimuseoon. Retki päättyi Staraja Russan kaupungin lasten taidekoulun oppilaiden konserttiin. Staraja Russaan lähdettiin kahdella bussilla, joista toinen kävi tutustumassa päivän aluksi kansalliseen Puuarkkitehtuurimuseoon ”Vitoslavlitsyyn”.

Valdain retken ohjelmaan kuuluivat tutustumiskierrokset Valdain kaupungin historialliseen museoon, lounas, tutustuminen Valdain Iverskin miesluostariin sekä vierailu Kellomuseoon.

8. Foorumin käänös- ja tulkkaustehtävät

8.1. Käännöstehtävät

Kolmannesta suomalais-venäläisestä kulttuurifoorumista lähtien partnerilomakkeiden käännöstehtävät on toteutettu yhteistyössä suomalaisten ja venäläisten yliopistojen kanssa. Vuonna 2013 Karjalan tasavallan Petroskoin valtiollisen yliopiston suomen kielen ja kulttuurin opiskelijat ja lehtori osallistuivat foorumin käännösten tekemiseen.

Opiskelijoiden tehtävänä oli kääntää ensin venäläisten tekemiä partneriehdotuksia suomeksi ja sen jälkeen suomalaisten tekemiä vastauksia venäjäksi.

Käännöksiä tekivät 8 opiskelijäkääntäjää ja käännökset tarkisti yliopiston lehtori, Suomi-Venäjä-Seuran projektikoordinaattori, projektiassistentti ja korkeakouluharjoittelijat. Hanke-ehdotusten ja vastausten runsaasta määrästä johtuen Suomi-Venäjä-Seuran projektikoordinaattori, projektiassistentti, hallinnonsihteerit Marja Paavilainen ja korkeakouluharjoittelijat tekivät osan käännöksistä.

8.2. Tulkkaustehtävät

Kulttuurifoorumin avajais- ja päätösistunnot, foorumityöryhmien yhteiskokous sekä teemaseminaari ”Luovien alojen kumppanuus ja koulutus” simultaanitulkattiin. Simultaanitulkkeina toimivat Jevgeni Bogdanov, Andrei Tsinovski ja Mirja Kemppinen.

Muut tapahtumat tulkattiin konsekutiivisesti. Kirjastoseminaarin tulkki Toivo Tupin. Alakohtaisissa seminaariryhmissä tulkkeina toimivat Toivo Tupin, Jevgeni Bogdanov, Aleksei Tsykarev, Jevgenija Fofanova, Mirja Kemppinen ja Julia Marfitsina. Ideasta hankkeeksi – projektineuvontaa tulkkasivat vuorotellen Mirja Kemppinen, Jevgenija Fofanova ja Toivo Tupin. Toivo Tupin tulkki myös iltavastaaottojen puheenvuorot.

Sinä aikana, kun partnerihankelomakkeet on käännetty yhteistyössä yliopistojen kanssa, myös suurin osa partnerineuvotteluiden tulkeista on ollut hanke-ehdotusten ja -vastausten kääntämiseen osallistuneita opiskelijoita. Päteviä opiskelijatulkkeja on kuitenkin ollut yhä vaikeampi saada, joten vuonna 2013 turvauduttiin yhä enemmän muihin tulkkeihin. Tähän vaikutti myös se, että vuonna 2013 neuvotteluja oli ennätysmäärä. Partneritulkkeina toimivat 7 Petroskoin yliopiston opiskelijaa: Ksenija Stukolkina, Olga Bljumina, Aigul Hatamtajeva, Anna Sokol, Anna Deš, Anastasija Afanasjeva ja Aleksei Kudrjavtsev sekä heidän kaksi opettajaansa Svetlana Korobeinikova ja Ljubov Savina. Lisäksi partneritulkkeina toimi 6 jatko-opiskelijaa tai uransa alussa olevaa tulkkiä: Ksenija Škiperova, Mariia Dunaeva, Ksenia Ivshina, Olga Jepifanova, Mihail Netšai ja Iida-Maria

Lindstedt. Kolme näistä tulkeista tuli Suomesta. Vaativimpien neuvotteluiden tulkkauksiin osallistuivat aikataulujen sallimissa rajoissa myös seminaaritulkeista Mirja Kempainen, Jevgeni Bogdanov ja Jevgenija Fofanova. Uusi tilanne, missä opiskelijoiden apuna oli kokeneempia tulkkeja, toimi hyvin. Neuvottelijat olivat tyytyväisiä partneritulkkauksen tasoon. Myös jatkossa partneritulkkaukseen on otettava opiskelijoiden avuksi muita tulkkeja, sillä opiskelijatulkkiin saaminen pysyneen vaikeana.

9. Foorumin tiedotus

9.1. Suomenkielinen tiedottaminen

Kulttuurifoorumitoiminnan Internet-sivut www.kultforum.org

Vuoden 2013 keväällä kävi selväksi, että suomalais-venäläisen kulttuurifoorumin päätiedottamiskanavaa, vuonna 2005 avattuja verkkosivuja, tuli uudistaa. Sivuja uudistettiin jo heti keväällä kevyesti: sivuston layout muutettiin vastamaan nykyisten kuvaruutujen vaatimuksia, etusivulle nostettiin uutisvirta ja sivustolle lisättiin kuvia. Samalla todettiin, että oli tarpeen tehdä kokonaan uusi sivusto nykyaikaisella julkaisujärjestelmällä, sillä vanhan sivuston ylläpito oli tullut liian raskaaksi hankemäärien kasvun myötä. Näin työpanosta saataisiin vapautettua mekaanisesta sivujen päivittämisestä yhteistyökumppanihakuun ja toimijoiden ohjaamiseen.

Projektikoordinaattori Sisko Ruponen aloitti uuden sivuston suunnittelun ja teknisen toteutustavan kartoittamisen keväällä 2013. Hän kävi keskeiset uudistusperiaatteet läpi Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön, Venäjän kulttuuriministeriön ja Novgorodin alueen kulttuurihallinnon sekä suomalaisen ja venäläisen työryhmän kanssa. Sivustosunnitelma ja tarkka määrittely tehtiin saadun palautteen perusteella ja syksyllä käytiin neuvottelut kolmen eri toimittajan kanssa. Opetus- ja kulttuuriministeriöltä anottiin Novgorodin foorumin toteutuksesta ylijääneelle avustukselle käyttötarkoituksen muutosta sivu-uudistuksen rahoittamiseen. Sivuston toimittajaksi valittiin tarjousten perusteella Soprano Oyj. Sopimus solmittiin joulukuun alussa ja saman tien aloitettiin uuden sivuston rakentaminen Drupal-julkaisujärjestelmällä.

Partnerihausta tiedottaminen talvella ja keväällä 2013

Kulttuurifoorumista tiedottaminen perustuu eri verkostojen hyödyntämiseen. Suomi-Venäjä-Seura laati partnerihausta tiedotteet, joita lähetettiin vuoden alusta alkaen. Tiedotteita lähetettiin sähköpostitse hyödyntäen foorumitoiminnan yhteyshenkilöitä sekä Venäjä-toiminnan, kulttuurin ja taiteen tiedotuskanavia. Tiedotteet jakautuivat yleistiedotteisiin ja eri kanavia varten profiloituihin tiedotteisiin.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten sekä Taiteen edistämiskeskuksen alueellisten toimipisteiden, aluehallintovirastojen ja maakuntaliittojen rooli

Kuten aiempinakin vuosina, alueelliset hallintoelimet ja taide- ja kulttuurialan keskusjärjestöt osallistuivat aktiivisesti tiedotustoimintaan välittämällä tiedotteita eteenpäin verkkosivujensa ja sähköpostilistojensa kautta omille sidosryhmilleen.

Muut merkittävät Venäjä-toiminnan sekä kulttuurin ja taiteen tiedotuskanavat

Suomi-Venäjä-Seura lähetti edellisten vuosien tavoin tiedotteita julkaistavaksi taiteen ja kulttuurin alan keskeisille järjestöille ja Venäjä-toimijoiden verkostoille, joita pyydettiin välittämään tietoa eteenpäin omia kanaviaan pitkin. Tiedotteet profiloitiin jokaisen kohderyhmän mukaan vastaamaan niiden tarpeita.

Suomi-Venäjä-Seuran suoraan tekemä tiedottaminen ja yhteistyökumppaneiden etsiminen

Sopivien yhteistyökumppaneiden etsintä eli foorumitoiminnan ja hanke-ehdotusten henkilökohtainen esittely toimijoille on erittäin tärkeässä roolissa silloin, kun suurin osa partnerihakkeista tulee Venäjältä. Projektikoordinaattori ja korkeakouluharjoittelijat lähettivätkin lukuisia hanke-ehdotuksiin liittyviä viestejä suoraan toimijoille. Merkittävä osa toimijoista tulee mukaan kulttuurifoorumitoimintaan juuri näiden henkilökohtaisten viestien kautta. Henkilökohtainen viestintä vaatii aikaa ja työtä. Jatkossa tähän on toivottavasti entistä paremmat mahdollisuudet, kun kulttuurifoorumin www-sivujen uudistaminen vapauttaa työpanosta.

Partnerihausta ja foorumitapahtumasta tiedottamisessa hyödynnettiin myös foorumipostituslistaa. Listalla on yli 500 henkeä, jotka ovat aiemmin osallistuneet foorumitoimintaan. Postituslistan kautta lähetetään vain pieni määrä viestejä vuodessa, jotta niiden uutisarvo säilyy.

Suomi-Venäjä-Seura käyttää myös jäsenilleen (n. 15 000) suunnattuja tiedotuskanavia foorumitoiminnasta tiedottamiseen. Seuran jäsenlehdessä julkaistiin jutut partnerihaun alkamisesta, tulleista hanke-ehdotuksista ja itse foorumitapahtumasta (Kontakt 1/2013 ja 2/2013), tiedote foorumitapahtumasta (3/2013) sekä artikkeli foorumin tuloksista ja vuoden 2014 partnerihausta (4/2013). Keskusseuran lisäksi piirijärjestöt välittivät tietoa partnerihausta ja foorumista osastoilleen, jäsenilleen ja alueensa kulttuuritoimijoille.

Vuoden 2014 partnerihausta tiedottaminen marras-joulukuussa 2013

Hankemäärien kasvun myötä partnerihauulle tarvitaan myös lisää aikaa, pelkkä tekniikan tehostaminen ei riitä. Työryhmien yhteiskokouksessa Novgorodissa 23.9.2013 tehtiinkin päätös partnerihaun aikaistamisesta. Suomessa vuoden 2014 partnerihaku avattiin jo 20.11.2013. Myös tiedottaminen verkostojen ja foorumin postituslistojen kautta aloitettiin marras-joulukuussa.

Infotilaisuudet foorumitoiminnasta Suomessa vuonna 2013

Vuoden 2013 foorumin tiedotustilaisuudet järjestettiin Pohjois-Suomessa, sillä foorumitoiminta oli ajankohtaista eritoten Pohjois-Suomessa Oulun 2014 foorumisännyyden myötä.

- Ensimmäinen tiedotustilaisuus Novgorodin kulttuurifoorumista ja vuoden 2013 partnerihausta järjestettiin Oulussa 13.4. Naapuruus-seminaarin yhteydessä. Seminaarin isäntänä toimi Suomi-Venäjä-Seura.
- Toinen tilaisuus pidettiin Rovaniemellä 6.5. ja sen järjestelyistä vastasi Taiteen edistämiskeskuksen Lapin toimipiste.

Partnerihaun aikaistamiseen liittyen ensimmäiset tiedotustilaisuudet Oulun kulttuurifoorumista ja vuoden 2014 partnerihausta järjestettiin jo vuonna 2013 joulun alussa:

- Ensimmäinen infotilaisuus pidettiin Kajaanissa 2.12.2013. Sen järjestelyistä vastasi Taiteen edistämiskeskuksen Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun toimipiste. Tilaisuus pidettiin Kajaanin kirjastolla.
- Toinen infotilaisuus järjestettiin Oulussa 3.12.2013. Päävastuu tämänkin tilaisuuden järjestelyistä oli Taiken Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun toimipisteellä. Lisäksi Oulun kaupunki osallistui tilaisuudesta tiedottamiseen ja tarjosi tilan.

Infotilaisuuksilla on tiedottamisen lisäksi suuri merkitys foorumitoiminnan kehittämiseksi, sillä niissä toimijat sekä paikallisen ja alueellisen kulttuurihallinnon edustajat pääsevät kertomaan omia mietteitään ja ehdotuksiaan suoraan foorumitoiminnasta vastaavalle projektikoordinaattorille. Tiedotustilaisuuksiin osallistuu kuitenkin melko vähän toimijoita.

Sen takia jatkossa olisi hyödyllistä pyrkiä sijoittamaan ainakin osa tiedotustilaisuuksista erilaisten seminaarien ja muiden tilaisuuksien yhteyteen.

Tiedotus foorumitapahtumasta tiedotusvälineissä

Novgorodin kulttuurifoorumitapahtumasta lähetettiin ennakkotiedotteet suomalaisille tiedotusvälineille foorumin alla. Foorumin tiedotusmateriaalien valmistamiseen osallistui projektikoordinaattorin lisäksi myös Suomi-Venäjä-Seuran tiedottaja Outi Alava.

Novgorodin kulttuurifoorumissa 23.9. järjestettiin klo 17.40–18.10 tiedotustilaisuus, johon osallistuivat mm. valtiosihteeri Jarmo Lindén sekä Venäjän varakulttuuriministeri Alla Manilova. Tiedotusvälineille valmistettiin tilaisuudessa jaettavia tiedotteita. Suomalaisia tiedotusvälineitä ei tällä kertaa tullut paikalle foorumiin, sillä samoihin aikoihin tapasivat presidentti Sauli Niinistö ja presidentti Vladimir Putin Salehardissa ja tiedotusvälineiden huomio kiinnittyi tähän tapaamiseen.

Foorumin jälkeen julkaistiin kaksi artikkelia foorumitoiminnasta partnereiden näkökulmasta. Juha Iso-Ahon laaja artikkeli foorumitoiminnasta ”Kulttuurin uudet haasteet: XIV Suomalais-venäläinen kulttuurifoorumi Novgorodissa 22.–26.9.2013” julkaistiin Taiteen ja kulttuurin ammattijärjestö Taku ry:n jäsenlehdessä 3/2014

http://issuu.com/taku.ry/docs/taku_lehti_nro_4_2013_net/1?e=1418399/5872481 .

Jäsenlehti Kontaktin vuoden viimeisessä numerossa 4/2013 puolestaan julkaistiin Veijo Torpakon artikkeli kulttuurifoorumiin osallistumisesta ja Kuopiossa sijaitsevan Kivelän koulun yhteistyöstä Venäjän kanssa

<http://www.venajaseura.com/sites/default/files/Kontakt%204.2013.pdf>.

Itämeriläinen lehdessä 3/2013 julkaistiin kulttuuriministeri Paavo Arhinmäen artikkeli Venäjä-kulttuuriyhteistyöstä, jossa oli näyttävästi esillä myös kulttuurifoorumitoiminta.

<http://www.centrumbalticum.org/uutiset/it%C3%A4meril%C3%A4inen-5>

Lehteä julkaisee Turussa toimiva Centrum Balticum –keskus.

9.2. Venäjänkielinen tiedottaminen

Vuoden 2000 foorumin yhteydessä ulkoasiainministeriö esitti toivomuksenaan, että foorumitiedotuksessa panostettaisiin venäjänkielisen informaation tuottamiseen foorumista. Näin meneteltiin myös Novgorodin foorumin yhteydessä. Edellisten foorumeiden tapaan venäjänkielisestä tiedotuksesta huolehti Media Comnatel Oy:n toimitusjohtaja Natalia Erchova, joka laati työtehtävistään seuraavan raportin 15.10.2013.

XIV foorumista ja sen valmisteluista on tuotettu 4 tiedotetta: yksi tiedote ennen foorumia 16.9.2013, 2 tiedotetta foorumin aikana - 23.9., 24.9. - ja lopullinen tiedote foorumin jälkeen 7.10. Tiedotteita on lähetetty Suomessa, Baltian maissa ja Pohjoismaissa toimiville venäläisille ja venäjänkielisille toimittajille ja kirjeenvaihtajille; Venäjällä toimiville tietotoimistoille, järjestöille ja toimittajille; Venäjällä foorumityötä koordinoivalle Novgorodin alueen kulttuuriosastolle; Finno-ugrialaisten yhteisöjen verkostoille ja organisaatioille; Committee of External Relations of Sankt-Petersburg:n netti-sivuston koordinaattorille, Teleradioakademian (International Association of Television&Radio) ja World Association of Russian Press –yhdistysten jäsenille/medialle; Russkij Mir-valtiollisen säätiön netti-lehdelle sekä sen kautta säätiön partnereille ja Internet-verkoston kautta ulkomailla toimiville venäjänkielisille järjestöille ja medialle jatkotiedottamista varten.

Ennen Novgorodin kulttuurifoorumia tehtiin haastatteluja Suomi-Venäjä-Seuran kanssa solmitun toimeksiantosopimuksen mukaan seuraavasti:

1. venäläisen pääkoordinaattorin, Venäjän Federaation kulttuuriministeriön matkailun ja aluepolitiikan osaston johtajan Olga Jarilovan haastattelu;
2. pääkoordinaattorin avustajan, Novgorodin alueen kulttuurihallinnon suunnittelu- ja tiedotusosaston johtajan Vera Truhinan haastattelu;
3. kulttuurihallinnon varapuheenjohtajan, kulttuuri- ja taideosaston johtajan Boris Zorinin haastattelu;
4. "Luovien alojen kumppanuus ja koulutus" –teemaseminaarin suunnittelijan ja puheenjohtajan Irina Kizilovan haastattelu;
5. Apulaiskaupunginjohtaja Pia Rantala-Korhosen haastattelu sekä materiaali Oulusta

Novgorodin kulttuurifoorumin aikana 1. tiedote, Olga Jarilovan, Boris Zorinin, Irina Kizilovan ja Pia Rantala-Korhosen haastattelut, jaettiin kirjeenvaihtajille ja osallistujille sekä lähetettiin Venäjän kulttuuriministeriöön ja kulttuurifoorumin venäläisen pääkoordinaattorin avustajalle jatkotiedottamista varten.

Foorumin aikana tehtiin useita haastatteluja partnereiden ja osallistujien kanssa. Näitä käytettiin osittain foorumitiedotteissa sekä radio-, Internet ja lehtijutuissa. Haastatteluja tehtiin mm. Linnasta linnaan –hankkeen projektipäällikkö Irina Lukkarisen kanssa; Pietarilaisen Norden assosiaation johtaja Darja Ahutinan kanssa, Karjalan tasavallan Balakirevin taidekoulun johtaja Valentina Markovan kanssa; Hanko maailmankartalle ry:n puheenjohtaja Pekka Silvastin ja hänen partnerinsa Pietarin pääkirjaston ystävät yhdistyksen johtajan Anna Krutikovan kanssa projektista Riilahden/Hankonimen taistelun 300-vuotisjuhlatapahtumien järjestäminen Hangossa ja Pietarissa kesäkaudella 2014; Suomi-Venäjä-Seuran Länsi-Suomen piirrin järjestö- ja kulttuurisihteeri Tuija Mäkisen kanssa.

Natalia Erchova osallistui avajais- ja päätösistuntoihin sekä teemaseminaareihin, keräsi aineistoa partnerityöstä ja nauhoitti tiedotustyötä varten avajais- ja päätösistuntojen puheita, keskusteluja ja teemaseminaarien esityksiä.

Natalia Erchova teki Novgorodin foorumin puitteissa tiedotus- ja kuvaus- sekä konsultointityötä, auttoi yhdistämään potentiaalisia partnereita paikan päällä ja tarvittaessa heidän pyynnöstään tulkkasi keskusteluja.

Kulttuurifoorumin arkistoa varten Natalia Erchova keräsi kulttuurifoorumista julkaistuja materiaaleja ja uutisia venäjänkielisistä tiedotusvälineistä.

Novgorodin kulttuurifoorumiin osallistuneet tiedotusvälineet:

- 53 Novgorodskije novosti -53news.ru
- Telekompania TRIADA – TV-kanava TNT
- GTRK "Slavia" – TV-kanava Rossija 1
- Novgorodskoje oblastnoe televidenie – Novgorod TV – NT
- Tsentralnoe Internet TV – eTVnet.com
- TV Vesti (Rossia 24)
- Gazeta "Novgorodskie vedomosti"
- "Rossijskaja gazeta", Velikij Novgorod
- Sergei Mitin LiveJournal – Novgorodin alueen johtajan blogi
- Novgorodin alueen hallituksen lehdistökeskus
- Tsentr razvitija kultury "Reshenie"
- Informagentstvo "Rosmedia"
- Bezformata.ru – listnews, informagentstvo Velikij Novgorod

- Informagentstvo "Velikij Novgorod.ru"
- "Prjamaja rechj" – Novgorodin julkinen ja business- internetjulkaisu
- "Avangard"-lehti, Demjanin kunnan (Novgorodin alue) julkaisu
- FlashNord – informatsioonoe agentstvo
- Nowportal – "Novgorodskij portal" – listnews, informagentstvo
- mediatoimisto Media Comnatel Oy/Radio Satellite Finland Oy
- Itämeren aallot -lehti

Tiedotusmateriaalien julkaisupäivämäärät:

- Kaikki yllä mainitut mediat ja TV-kanavat julkaisivat uutisia ja reportaaseja Novgorodin foorumista päivittäin, TV-kanavat – 23.9. ja 24.9., muutamassa lähetyksessä päivän aikana;
- Haastattelut, kulttuurifoorumin lehdistötiedotteet ja uutiset lähetettiin Radio Satellite Finland Oy / Radio Sputnikin lähetyksissä säännöllisesti ennen foorumia ja foorumin aikana, Olga Jarilovan, Vera Truhinan, Boris Zorinin haastattelut mukaan lukien; keskustelu suorassa lähetyksessä Radio Sputnikin studiossa Suomi-Venäjä-Seuran edustaja Jouni Sirkiän kanssa pidettiin 15.10.13 klo 15.00;
- Venäjänkielisessä Spektr-lehdessä julkaistaan lokakuussa 2013 N.Erchovan materiaali XIV kulttuurifoorumista valokuvilla;
- historiallis-kulttuurinen ja kirjallisuuslehti LiteraruS julkaisee N.Erchovan artikkelin Novgorodin foorumista valokuvilla numerossa 4 (marraskuu) / 2013;
- Shire Krug – venäjänkielinen kv. lehti (toimipaikka: Itävalta, jaetaan venäjänkieliselle väestölle muissa maissa) julkaisee N.Erchovan materiaalin foorumista lokakuussa 2013;
- "Russkij Mir" VF:n kulttuurisäätiön Internet-verkosto julkaisi N.Erchovan XIV foorumin venäjänkielisen tiedotteen 23.09.13;
- informaatio Novgorodin kulttuurifoorumista on lähetetty venäjänkieliselle Mosaiikki-lehdelle julkaisemista varten (lokakuu 2013);
- kulttuurifoorumia koskevat tiedotteet 1-4 käytettiin monissa mediassa kokonaan tai osittain ilman tekijän (N.Erchovan) nimeä; tiedotteet oli lähetetty mm.Vera Truhinalle, joka toimitti ne eteenpäin Novgorodin alueen kulttuurikomitean kautta.

Muut mediat:

- Novosti Radio Kultura, 24.09.13;
- TV-kanava Rossija 1, Velikij Novgorod, 24.09.13;
- 53news, 14.09.13;
- Tsenytralnoe Internet TV, 23.09.13;
- TSN – Tuljskaja sluzhba novostej, 22.09.13;
- Portal kulturnogo nasledija, Kultura RF, 23.09.13;
- News.mail.ru, 23.09.13;
- Novostimira.com, 23.09.13;
- News Rambler.ru, IA Regnum, 23.09.13;
- Novoteka, lenta novostej, 23.09.13;
- ITAR-TASS, 23.09.13;
- Novgorod.ru, lenta novostej, 23.09.13;
- Nowportal.ru, 23.09.13;
- Fontanka.ru, 23.09.13.;
- Dailynov.ru, 23.09.13;
- Velikij Novgorod.ru, 23.09.13;
- Prjamaja rechj, informagentstvo, 23.09.13;

- Portal "Rossijskoje informatsionnoe agentstvo Regiony Rossii", gosrf.ru, 23.09.13;
- Gazeta "Novgorodskije vedomosti", 23.09.13;
- Informatsionnyj portal "Prezidentskaja biblioteka B.N.Eltsyna", 23.09.13;
- Blog Sergeja Mitina, 23.09.13;
- "Poezhai-Ka!" – matkailulehti;
- Novgorodin alueen lehdistökeskus, portal region.adm.nov.ru, 23.09.13;
- Informatsionnoje agentstvo "Bez formata.ru", 23.09.13;
- Informatsionnyj portal Respubliki Komi, 23.09.13;
- Informatsionnyj portal polnomochnogo predstavitelja prezidenta RF v Severo-Zapadnom okruge, szfo.ru, 24.09.13;
- "Russkij Mir" –säätio, informatsionnyj portal, 24.09.13;
- Novosti Kazahstana v mire, informatsionnyj portal, i-news.kz.ru, 24.09.13;
- FlashNord, informagentstvo, 14.10.13;
- Demjanskin alueen hallituksen portaali, 27.09.13;
- Etno-kulttuurinen keskus "Kalevala-talo", 27.09.13;
- Kansainvälinen venäjänkielinen tiedotusportaali "Rusj molodaja", 8.10.13;
- Nizhnevartovskin hallituksen tiedotusportaali, 11.10.13;
- Uralistika, The world of finno-ugric and samoyed peoples, 25.09.13;
- Tihvinin hallituksen tiedotusportaali, 1.10.13;
- Avangard – Demjanin alueen lehti, 14.10.13;
- Tsentr natsionalnyh kultur i narodnogo tvorchestva Respubliki Karelija, tiedotusportaali, 14.10.13;
- Tsentr razvitija kultury "Reshenie", 25.09.13;
- "Karelija ofitsialnaja" –Karjalan tasavallan hallituksen virallinen portaali, 26.09.13;
- Tsentralnaja bibliotechnaja sistema, Tihvinin tiedotusportaali, 14.10.13;
- Nizhnevartovskin informagentstvo, ugranow.ru, 14.10.13;
- Karelian tasavallan kulttuuriministeriön portaali, 14.10.13;
- Penzan Lermontovin kirjaston portaali, 7.10.13;
- Valdai –kansallispuiston portaali, 26.09.13;
- Petroskoin Tsentr zanjatosti molodezhi –portaali, 27.09.13;
- Petroskoin musiikkiopiston portaali, 1.10.13;
- Kondopogan kirjaston portaali, 27.09.13;
- Pem-Karelia –portaali, Promoting Event Management, EU:n tuella toimiva portaali, 27.09.14;
- Petroskoin yliopiston portaali, 27.09.13.

10. Foorumityöryhmien yhteiskokous

Novgorodin kulttuurifoorumissa järjestettiin maanantaina 23.9. suomalaisen ja venäläisen foorumityöryhmän yhteiskokous klo 16.30–17.30. Kokouksen puheenjohtajina toimivat Venäjän varakulttuuriministeri Alla Manilova ja valtiosihteeri Jarmo Lindén. Puheenjohtajat avasivat kokouksen ja totesivat läsnä olevat venäläisen ja suomalaisen foorumityöryhmän jäsenet sekä muut läsnäolijat. Kokouksen sihteeiksi valittiin kulttuuriasianneuvos Maija Lummepuro sekä Novgorodin alueen kulttuurihallinnon venäläinen koordinaattori Vera Vasiljevna Truhina.

Vera Vasiljevna Truhina ja Suomi-Venäjä-Seuran projektikoordinaattori Sisko Ruponen kertoivat Novgorodin foorumin organisointiin ja partneritoimintaan liittyvistä asioista. Lisäksi Vera Truhina kertoi vuoden 2012 Joensuun kulttuurifoorumin tuloksista.

Foorumityöryhmien yhteiskokouksessa päätettiin, että seuraava 15. kulttuurifoorumi järjestetään Oulussa 29.9.–1.10.2014. Varsinaisia foorumipäiviä ovat 30.9. ja 1.10. Foorumin yhteydessä päätettiin järjestää Suomi-Venäjä-Seuran 70-vuotisjuhla. Oulun apulaiskaupunginjohtaja Piia Rantala-Korhonen toivotti kokousvieraat tervetulleiksi Ouluun. Foorumin teemaksi valittiin Oulun kaupungin esityksestä ”Elinvoimaa pohjoisesta kulttuurista”.

Kokouksessa hyväksyttiin Oulun kulttuurifoorumin valmisteluajataulu ja todettiin, että valmisteluihin ryhdytään siinä esitetyllä tavalla. Partneritoiminnan osalta aikataulua aikaistettiin aiempiin vuosiin verrattuna ja partnerihaku päätettiin avata Suomessa jo 20. marraskuuta 2013 mennessä. Näin käänöksille ja sopivien kumppaneiden etsimiselle saadaan lisää aikaa.

Valtiosihteeri Jarmo Lindén kertoi yhteistyöryhmän jäsenille, että aikaisemmin 23.9.2013 pidetyssä Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Venäjän kulttuuriministeriön välisessä tapaamisessa todettiin, että niin Suomen ja Venäjän kahdenvälinen kuin Pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden luovien alojen kansainvälistymiseen tähtäävä yhteistyö on edennyt hyvin.

Suomen kaksivuotisen puheenjohtajakauden aikana kulttuurikumppanuus on toteuttanut syksyllä 2012 avoimen apurahahaun luovien alojen toimijoille, perustanut luovien alojen työryhmän Pietarin ND Business Forumin yhteyteen, päättänyt sihteeristön uudesta kotipaikasta PMN:n Latvian toimiston yhteydessä Riiassa sekä käynnistänyt Venäjän johdolla kumppanuuden sihteeristöä koskevan kansainvälisoikeudellisen sopimuksen valmistelun. Sopimus on tarkoitus saada valmiiksi ennen kumppanuuden perustamisasiakirjan ensimmäisen viisivuotiskauden umpeutumista toukokuussa 2015.

Osana Itämeren valtioiden neuvoston Suomen puheenjohtajuusohjelmaa ja pohjoisen ulottuvuuden kulttuurikumppanuuden jatkotyötä Suomi järjestää Baltic Sea Cultural Routes – Eastern Viking Forum II -asiantuntijaseminaarin 20.–21.5.2014 Merikeskus Vellamossa Kotkassa.

Yhteistyökokouksessa päätettiin, että vuoden 2013 tulosten perusteella ja foorumin partneritoiminnan resurssipohjan vahvistamisen jatkamiseksi vuonna 2014 Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö ja Venäjän kulttuuriministeriö jatkavat partnerihankkeiden starttirahoitusta. Molemmat osapuolet ilmaisivat olevansa kiinnostuneita ja valmiita vahvistamaan foorumihankkeiden starttirahoitusta. Suomen opetus- ja kulttuuriministeriön kerrottiin valmistelevan yhteensä 30 000-40 000 euron starttirahoitusta ja Venäjän kulttuuriministeriön 1,5–2,5 milj. ruplan starttirahoitusta vuodelle 2014.

Partnerihaun tehostamiseksi ja partnerihankkeiden laadun kehittämiseksi työryhmät hyväksyivät esityksen, että hanke-ehdotusten määrä rajataan jatkossa 300 ehdotukseen. Jokaisella organisaatiolla on oikeus tehdä ainakin yksi ehdotus yhteen foorumiin. Mikäli hanke-ehdotusten määrä jää näin alle 300, niin foorumikoordinaattorit voivat antaa perustellusta syystä mahdollisuuden tehdä useampia (2-3) hanke-ehdotusta. Yhdellä organisaatiolla on edelleen mahdollisuus vastata enintään kolmeen hanke-ehdotukseen. Perustellusta syystä voivat foorumikoordinaattorit antaa mahdollisuuden vastata useampaan hanke-ehdotukseen.

Foorumityöryhmässä hyväksyttiin esitys hanke-ehdotusten teknisen käsittelyn kehittämiseen tähtäävästä www-sivujen uudistamista sekä yhteisen suomen- ja

venäjänkielisen hanketietokannan luomisesta. Tavoitteeksi asetettiin, että tietokantaa pystyttäisiin hyödyntämään jo vuoden 2014 partnerihaussa.

Kokouksessa todettiin, että vuoden 2015 foorumi-isäntäkaupunkina toimii Petroskoi. Vuoden 2016 osalta useat suomalaiset kaupungit ovat ilmaisseet mielenkiintonsa isännyydestä. Päätettiin, että keskusteluja jatketaan 2016 isännyyden osalta Suomessa ja niitä koskeva informaatio annetaan Oulun kulttuurifoorumin yhteydessä.

Raportin laatija:
Projektikoordinaattori Sisko Ruponen
Suomi-Venäjä-Seura ry